Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President
A. S. Burleson.
POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America.
K. J. PAULAUSKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No.33 So. Boston, Mass., Rugpiučio (August) 16 d., 1923 m. Metai X

Vokietijos Ministerija Griuvo

Premieras Kuno Rezignavo.

BERLYNAS, rugp. 12 d. Vokietijos prezidentas Ebert šiandie priėmė rezignaciją ministerių pirmininko Cuno ir viso jo kabineto. Sudaryti naują kabinetą prezidentas pavedė Vokietijos žmonių partijos vadui Gustavui Stresemann'ui.

Stresemann priėmė jam pavestą darbą ir tuo sušaukė įvairių partijų atstovus. Sunkiausias darbas gauti užsienių ministerijai tinkamą žmogų. Yra manoma, kad pats Stresemann bus užsienių ministeris, bent laikinai.

Nors da dalykas pilnai neišspręstas, bet politikieriai mano, kad Sellman bus vidurinių reikalų ministeris, gi valstijos sekretorius busiąs Rheinhaben. Naujasis kabinetas busiąs koalicinis, nes jame bus atstovaujami susivienyjusieji socialistai, klerikalai, žmonių partija ir Demokratų partija. Susivienyję socialistai pareiškė, kad jie reikalauja keturių vietų kabinete.

Da prieš priimsiant Cuno rezignaciją, prezidentas turėjo pasikalbėjimą su Reichstago part. vadovais ir susitarė, kad naujasis kabinetas bus sudarytas keturių partijų koalicijos pamatais.

Buvo manoma, kad pasitraukiant Cuno komunistai pasinaudos sujrute ir įgys daug vietų valdžioje, bet tame apsirikimas: susidarius koalicijai naujasis kabinetas turės Reichstage (seime) 469 balsus, oppozicijos gi turės tik 71 nacionalistą ir 26 komunistus.

Naujasis kancleris Stresemann yra gimęs 1878 m., yra iškalbus ir vikrus politikierius.

Anglija Reikalauja Arbitracijos Ruhr'o Klausime.

LONDONAS, rugp. 12d. Anglijos valdžia šiandie paskelbė oficialę korespondenciją su aliantais nuo birželio mėnesio, tokiu budu parodydama Anglijos nusistatymą tuo klausimu.

Užsienių reikalų sekretorius lordas Curzon, parodęs Ruhr'o klausimo painumą, visgi išsireiškia, kad Prancuzija nelegaliai užėmė Ruhr'ą, nes to nėra Versailles sutartyje autorizuota. Jis sumanė, kad Ruhr'o klausimas butų išrištas arbitracijos keliu ar Haagos teismo, ar kitos tam panašios tarptautinės įstaigos.

Nors su dideliu mandagumu, bet Curzon pareiškia, kad Anglija niekad negalės sutikti su Prancuzijos planais ant visados pasisavinti Ruhr'ą. Taipgi pareiškia, kad Anglija da vis laikosi nuomonės, Bonar Law išreikštos, jog Anglija butų patenkinta, jei Vokietija tiek duotų Anglijai atlyginimo, kiek Anglija yra kalta Suvienytoms Valstijoms.

Coolidge Užima Baltąjį Namą.

WASHINGTON, D. C. Baltasis Namas, kurs per 10 dienų negirdėjo "taipraiterių," nuo rugpiučio 13 dienos 9 valandos vėl pradeda užti, kaip avilys, nes nuo tada naujasis prezidentas Coolidge užima vietą, kurią Warren G. Harding apleido birželio 20 d., kad niekad į ją negrįžti.

Maskolija Visame Nusileidžia.

MASKVA, rugp. 13 d. Vyriausia bažnyčios taryba nutarė atgaivinti Švenčiausią Sinodą ir sujungti visas reformuotasias bažnyčias į vieną ir duoti jai senovišką vardą: "Rusiška Pravoslaviška Bažnyčia." Daugelis senosios pravoslavų bažnyčios vyskupų yra passkirta šio naujojo sinodo nariais.

Mat buvęs patrijarchas Tichonas, kurį sovietai turėjo teisti, kas kartas darosi populiariškesnis ir nesiliauja darbavęsis, tad sulaužyti jo galę bažnyčios sovietai nutarė pasigauti visuomenę atgaivinant senosios bažnyčios formas.

Tokiu budu keletą metų pasikarščiavę bolševikai pamažu visame grįžta prie senųjų formų, niekur neprisipažindami padarę klaidą.

Davė už Smuiką $500.

NEW YORK, N. Y. Orkestros konduktorius Carl Edourade užėjo į senų daiktų sandėlį Morgan and Bross. 232 W. 47-th St. ir ten kampe tarp senų lietsargių ir lazdų rado seną smuiką, kurią jam pasiulė už du doleriu. Konduktorius pažiurėjo ir atrado, kad ta smuika yra seno vokiško darbo, iš 17-to šimtmečio ir neėmė smuikos už $2, tik pats pasiulė $500.

Kas užsirašys "Sandarą" ant visų metų, tas gaus knygų vertės DVIEJŲ DOLERIŲ.

Papaikęs nuo Degtinės Užmuša du.

FALL RIVER, rugp. 12 d. Papaikęs begerdamas naminę degtinę, John E. Kennedy iš Tiverton, R. I., šiandien po pietų nušovė du ir trečią pavojingai sužeidė. Toliau buvo kova su raitu policmonu, kurs paėmė Kennedy'ę tik tada, kad pašovė jį į koją ir į pečius.

Kennedy pirmiau buvęs beprotnamyje paleistas gyveno bakužėje giraitėje prie kelio netoli Tiverton, R. I. Paskutinjais laikais jis pradėjo gerti. Pereitą sekmadienį jis pirmu po Kalėdų kartu atlankė tėvą, kurs gyveno 900 Stafford Road. Tėvas su sunum išėjo iš tėvo namų. Prie jų priėjo James M. Clark, kurs gyveno ten pat. Išėjus į kiemą, sunus padavė tėvui trįs revolverio užtaisytas gilzas, sakydamas: "Tau šitų pilių reikės vėliau." Paskui jis padavė tris gilzas Clark'ui, tą patį pasakydamas. Ir nuėjo. Tėvas kalbėjo su Clark'u apie tokį nepaprastą sunaus pasielgimą, kad sunus sugrįžo ir šovė Clark'ui tiesiog į galvą. Į sudribusį ant žemės paleido da tris šuvius. Išsigandęs tėvas pasislėpė už kluono, prijauzdamas, kad ir jį sunus nušautų.

Išgirdę šuvius, atbėgo kaimynai, tarp jų Joseph La Flamme ir Ulrich Robbilard. Pamatę gulintį nušautą Clark'ą, jie peršoko per tvorą. Prie jų priėjo žmogžudys ir paklausė, kas čia atsitiko. La Flamme norėjo ką atsakyti, kad Kennedy šovė ir į jį patajkydamas žemiau akies. Kiti išsigandę ėmė bėgti, tad į juos Kennedy nepataikė.

Žmogžudys palikęs savo aukas ramiai sau ėjo keliu. Ten susitiko savo seną draugą James W. Shaw, į kurį be žodžio šovė, pataikydamas į pilvą. Ir vėl ramiai ėjo keliu, kol susitiko raitą policmaną Sullivan'ą.

Policmonui buvo signalizuota, kad prie 900 Stafford gatvės buvo šaudytasi, ir jis į ten skubinosi. Bet jis nieko blogo nepamanė apie Kennedy, kol tas neėmė į jį šaudyti ir bėgti. Policmonas suprato, kad turi prieš save žmogžudį, tad pradėjo jį vyties ir taipgi šauti. Pataikė jam į petį. Kennedy užsislėpė už telefono stulpo, ten išnaujo užsitaisė revolverį ir norėjo šauti į policmoną, bet tas pirmiau pataikė jam į koją ir suėmė papaikusį žmogelį.

Lietuvos Atstovas pas Prezidentą Coolidge.

WASHINGTON, D. C., rugp. 11 d., 1923 m. (L. I. B.). Vakar rugp. 10 d., 11 val. rytą Lietuvos Atstovas Čarneckis buvo priimtas naujojo Suv. Valstijų prezidento Coolidge kartu su kitų šalių atstovais oficijalėj audencijoje.

Aštonios Valandos pas Gary.

GARY, Ind. Nuo rugp. 13 d. "United States Steel Corporation" pradeda ištikrųjų įvesti 8 valandų dienos darbą. Geležinėse dirbtuvėse darbas turi eiti dieną ir naktį, ir kad darbininkai buvo paskirstyti į du "šiftu," tad atsieidavo dirbti po 12 valandų. Dabar įvedama nauja sistema: bus trys "šiftai," tad bus tik 8 valandų darbas.

Tuo tarpu 8 val. įvesta tik "blast furnice" darbininkams. Nuo rugp. 16 d. įeis 8 valandų darbas ir pas atvirųjų pečių darbininkus, ir iki Naujų Metų visuose skyriuose bus įvesta 8-nių valandų darbo diena.

Kaip žinia sudžia Gary jau seniai žadėjo įvesti 8 val. darbą savo korporacijos dirbtuvėse, bet žadėjimo niekad neišpildydavo. Neseniai sugrįžęs iš užrubežės jam iškeltame baliuje jis pasakė labai dievobaimingą kalbą, visgi kankindamas savo darbininkus po 12 valandų. Iš tos jo kalbos visi pasipiktino. Net protestonų kunigai išnešė prieš ją protestą. Gary pamatė, kad viešoji nuomonė prieš jį, tad, budamas geras politikierius, jis vėl pasiskubino pareikšti, kad jo dirbtuvėse bus įvesta 8 valandos, kaip tik atsiras daugiau darbininkų. Bet visuomenė gerai suprato jo gudrumą, tad kilo vėl iš visur urzgimas. Ir štai dabar matome, kad jau ponas Gary ištikrųjų pradeda įvesti 8 valandų darbo dieną į savo dirbtuves.

Farmoms Reikia Bilionų.

WASHINGTON, D. C. Žemdirbystės departamento ekonomistai pareiškė, kad nusialinusioms Amerikos farmoms sekančiuose 10 metų reikės nuo $8,000,000,000 iki $10,000,000,000 naujų pataisymų. Per pastaruosius trejis metus farmeriai nieko nuodugniai netaisė, darydami tik butinai reikalingus sulopymus. Prieš pasibaigsiant 1933 m. dviems trečdaliams farmų reikės naujų stogų arba naujo nutepimo. Gal reikės pusės miljono naujų namų, kluonų ir kitų triobų. Reikės atnaujinti pusė dabartinių tvorų ir daug naujų pritverti. Reikės sudėti miljonai naujų vandens nusekdinimo tučių. Beveik visos piaunamos ir kertamos mašinos turės buti supirktos naujos; daugelis pakinkalų ir vežimų. Reikės dapirkti milijonai naujų automobilių, traktorių ir trokų. Milijonai tonų tučių, vielų ir mažų padarų. Milijonai gazinių motorų. Milijonai pėdų medžio ir cemento tonų. Milijonai tonų trąšų ir kalkių. Arkliai yra seni ir prieš 1933 m. reikės jaunų.

Taigi farmoms — sako tie ekonomistai — reikia bilijonų kapitalo, ir žemdirbystė da vis yra viena iš pamatinių pramonių.

Šaukia Mainierių Konferencją

Suimta Narkotikų už $50,000.

DETROIT, Mich., rugp. 11 d. Pas dokus Ford, Ont., policija suėmė laivą, kuriame rasta už $50,000 visokių narkotikų (nuodų). Esąs tai didžiausias narkotikų suėmimas prie Kanados rubežiaus. Albert Lees, Henry William Hanneman, visi iš Detroit, drauge suimti.

Sviesto ir Kiaušinių Garbė.

BERLYNAS. Esant maisto trukumui Vokietijoje, Berlyne svjesto ir kiaušinių vardas labai pakilo. Už sviesto švarą Berlyne gali gauti geriausią sėdynę priemiesčio teatre; pigiausią sėdynę gali gauti už du kiaušiniu. Bet kad žmonės pradėjo nešti sviestą ir kiaušinius į vidurmiesčio teatrus, tai tų teatrų užveizda nepriėmė, reikalaudamas mokesties pinigais. Bet tas valgomų daiktų savininkams nepadarė jokios kliuties įeiti į teatrą, nes kad sviestas ir kiaušiniai buvo išlicituoti, taį už juos gauta netik sėdynių kaina, bet da atnešė ir perviršį.

Da Vienas Perplaukė Lamanšą.

DOVER, rugp. 12 d. Enrique Tirabocchi iš Argentinos (Pietinėje Amerikoj) šiandie 12:33 val. vidurdienyje išlipo iš vandens, perplaukęs Anglijos kanalą į 16 valandų ir 33 minutas. Tai yra antras, kuris šią sąvaitę perplaukė kanalą (apie Sullivan'ą rašėme pereitą sąvaitę). Patekęs į parankius sukurius, kurie jam pagelbėjo plaukti, Tirabocchi devyniomis valandomis greičiau už alej vieną plaukiką perplaukė kanalą.

Tuo pačiu tarpu Bostonietis Charles Toth stengėsi perplaukti kanalą. Jis išbuvo vandenyje 18 valandų ir 10 minutų ir buvo nuo Anglijos pakraščio tik 2½ myljos, kad pavargęs liovėsi toliau irties.

KRUVINOS RIAUŠĖS VOKIETIJOJE.

BERLYNAS. Dėl maisto stokos daugelyje Vokietijos miestų buvo susirėmimai komunistų su policija ir užmušta apie 40 žmonių, sužeista apie 150. Komunistai užgrobė valdžią miesto Liubeko. Išsiųsta kariuomenė padaryti tvarką mieste. Liubekas turi 80,000 gyventojų ir yra vienas iš trijų laisvųjų Vokietijos miestų.

Pereitą žiemą daug nukentėjo nuo šalčio kai-kurios Amerikos dalys dėlei anglies stokos. Daugiausia gal nukentėjo Naujosios Anglijos valstijos. Šio mėnesio 31 d. pasibaigia kontraktas kietosios anglies angliakasių su kasyklų savininkais ir iki šiol naujo kontrakto da nepadaryta. Kasyklų ir mainerių atstovai buvo susirinkę Atlantic City, N. J., bet nieko neišsprendę išsiskirstė. Tas reiškia, kad jei dalykai nepagėrės, tai su pirma sekančio mėnesio diena bus kietosios anglies kasyklose streikas. Darbininkai pirmą klausimą pastatė pripažinimą unijos ir įvedimą taip vadinamos "check-off" sistemos, pagal kurią kasyklos turi sulaikyti iš darbininko tiek mokesties, kiek jis unijai kaltas. Kasyklų savininkai neapsiėmė priimti "check-off," angliakasiai neapsiėmė svarstyti kitus klausimus, kol "check-off" nebus priimta, tad susivažiavimas iširo ir streikas grumojo.

Tuo tarpu miršta prezidentas Harding, naujasis prezidentas Coolidge užima vietą tokiame momente, kada Amerikai svarbiausias klausimas yra sutaikymas angliakasių streiko. Laikraščiai triukšmingai pareiškia, kad prezidentą Coolidge'ių "padarys ar sulaužys" tas, kaip jis išriš angliakasių paines. Visi laukė, ką naujasis prezidentas darys.

Rugp. 13 d. prezidentas pradėjo veikti. Per Suv. Valstijų anglies komisiją jis pakvietė angliakasių ir operatorių atstovus į Konferenciją ant trečiadienio, rugp. 15 d., į New York, į Pennsylvania viešnamį, 3 val. po pietų. Pakviesti tie patys, kurie dalyvavo Atlantic City konferencijoje.

Prezidento įgaliotos komisijos yra toks pareiškimas, kad valdžia nesikiš į konferencijos bėgį, tik iš šalies dabos visą bėgį ir paskelbs visuomenei, kuri pusė yra kalta už nesusitaikymą. Jei nebus susitaikymo, tai anglies komisija praneš, koks yra valdžios nusistatymas, kad apsaugoti visuomenę ir duoti jai anglies. Dabar tik tiek duota suprasti, kad valdžia turi savus plenus, kad kasyklos turi dirbti ir anglies neturi stokuoti.

Už kelių dienų pamatysime, koks yra mus naujasis prezidentas.

BEDARBĖ MASKVOJE.

MASKVA, rugp. 13 d. Maskvos darbo biržoje yra užsirašę suviršu 100,000 bedarbių. Negalima surasti jokio darbo.

Kalugos, Orlovo ir Tulos gubernės per jų ekonomines tarybos prašo valdžios pakeisti padotkus už gyvulius, nes dabar atsieina mažinti gyvuliai.

A.L.T.S. REIKALAI

RENGKIMĖS DARBAN.

Didžiuosius vasaros karščius praleidus ir orui pradedant atvėsti, mes, Sandariečiai, jau turime pradėti rengtis į didelį rudeninį veikimą. Per vasaros karščius nejauku buvo eiti į svetaines, į susirinkimus, kad aptarti savo bendrus reikalus, nes kiekvienas turėdamas liuosesnę nuo darbo valandą laiko, norėjome išeiti į parkus, kad pakvėpuoti tyru oru. Tokiu budu, visas musų veikimo aparatas turėjo apsistoti išskiriant piknikų rengimą.

Nelaikant kuopoms susirinkimų, pasitaikė kaikurių narių mokėstims užsivilkti, o vienok laikraštį reikėjo siuntinėti, jo visas bilas reikėjo atmokėti.

Tad, perleidus tuos karščius, pradedant sulaukt vėsesnes dienas, kur kiekvienam bus jaukiau valandą-kitą pabuti svetainėje aptarimui savo bendrų reikalų, gerbiami kuopų viršininkai privalo jei ne šiame mėnesyje, tai su pradžia rugsėjo, šaukti kuopų susirinkimus. Sekančiame mėnesyje lai įvyksta visų kuopų susirinkimai, kuriuos kuopų valdybos turi skelbti per organą, kad kiekvienam butų žinoma. Sušaukus susirinkimus beabejo, kad kiekvienas Sandarietis suprasdamas, kad organo siuntimas padaro Centrui iškaščių ir jis budamas organizacijos nariu, užsimokės savo duokles. Daugelis pasitaiko, kad nariai tiesiai Centran prisiunčia savo mokesčius kada kuopų valdybos nešaukia susirinkimų. Gi kada bus šaukiami susirinkimai, tai netik kad kiekvienas užsimokės mokesčius, bet tuo pačiu laiku, prasidės gyvas didelis organizatyvis veikimas.

Tad kuopų valdybos pasistengkite sekančiame mėnesyje sušaukti susirinkimus ir imtis už rudeninio veikimo. Jei kurie nariai neatsilankys į susirinkimus, kad praneštų Centran, ar jie gyvenimo aplinkybių priversti išvažiavo kitan miestan, ar Lietuvon, kad bereikalingai nebutų jiems siunčiamas laikraštis ir daromos išlaidos.

Visi Sandariečiai atkreipkite domę į busiančius susirinkimus ir kiekvienas užsimokėkite, kurių yra užvilkti mokesčiai per vasaros karščius, kad nesusitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

KUOPŲ VIRŠININKAMS.

Visų kuopų viršininkams pasiuntėme musų Kalendoriui 1924 m. skelbimų blankas. Kada nuo vietinių biznierių gausite skelbimus, tai nieko nelaukdami siųskite Sandaros Adm., kad butų galima laiku sustatyti ir biznieriams dėl pertikrinimo prisiųsti korektą (proof).

Taipgi kuopos sekančio mėnesio susirinkimuose aptarkite ir nusitraukite kuopų paveikslus, kad patalpinti į Kalendorių. Paveikslų katų padarymo išlaidas turi padengti pačios kuopos, nes vienos kuopos paveikslo kato padarymas kainuos nuo 4 iki 5 dolerių, žinoma, kuopų nariai sumesdami po 5 ar 10 centų nejuntamai padengs tas išlaidas, na, o jei Centrui reikėtų padengti išlaidas už visų kuopų paveikslų katus, tai susidarytų šimtai dolerių, kas butų sunki našta Centrui.

PITTSBURGO SANDARIEČIAMS.

Pittsburgo Sandariečių 36 kp. raštininkas J. Virbickas, 149 Moultrie St., ir 43 kuopos rašt. J. A. Katkus, 1219 Beaver ave., pranešė, kad Centras sulaikytų siuntimą laikraščio tiems nariams, kurių mokesčiai užsivilkę. Kadangi minėtų kuopų po kelis narius yra, kurių mokesčiai užsivilkę, tai laikydamiesi kuopų raštininkų pranešimo prašome, kad kurių mokesčiai užsivilkę tuoj užsimokėtumete minėtims kuopų raštininkams arba prisiųstumėte Centran, nes negavus jokios žinios, šis numeris bus paskutinis.

SANDAROS ADM.

SUTVERTA NAUJAS A. L. T. SANDAROS APSKRITYS.

Prasideda didis veikimas —varyti pinigus į Politinį Iždą, narius į organizaciją.

Pittsburgo, Clevelando ir Detroito Sandariečiai rišasi į vienybę, kad smarkiau praplėsti Sandaros veikimą. Rugp. 4 d. Clevelando Hotel buvo surengta Clevelando Sandariečių vakarienė susipažinimui su Pittsburgo ir Detroito Sandariečiais, na, beabejo, ir su naujais Clevelandiečiais. Vakarienėj dalyvavo 25 žmonės, tarpe jų ir pora Pittsburgiečių: J. Virbickas ir p. A. Akelaitė.

Clevelando 18-tos Sandaros kuopos pirm. A. Lapinskas, vakaro vedėjas, pakvietė kalbėti buvusį Sandaros pirmininką V. K. Račkauską, kuris nupiešė gana gražiai reikalą Sandaros auginimo ir stiprinimo ir ragino ant rytojaus sušaukti Sandariečių susivažiavimą nors 3-jų kolionijų tvertis už darbo. Taippat gana gražiai nukalbėjo ir gerb. P. žiuris, nurodydamas reikalingumą mums stiprint Sandarą. Clevelandiečių tarpe yra gražus inteligentų burelis ir pakilusių Sandariečių, vyrų, moterų ir merginų. p. Jankauskaitė tarpe kalbų paskambino pianą.

Tarpe Clevelandiečių burelio yra gana išmintingų Sandariečių, bet Sandaros organizatorių, tai turbut neturi, nes aš patėmijau štai kokį nuotikį. Žinomas Clevelande tautietis A. B. Bartkevičia, kuris davė savo namuos ir pasėdį laikyti, ir pavažinėjo su mašina, Pittsburgiečiams davė nakvynę ir pusrytį, bet da prie Sandaros nebuvo prirašytas. Paskiau išsišnekėjus sako: Andriau, ir mane prirašyk prie Sandaros, aš užmokėsiu už visus metus.

Rugp. 5 d. buvo kuopų išvažiavimas, kuriame dalyvavo Clevelando 18 kuopos 4 atstovai, Pittsburgo 3-jų kuopų po vieną atstovą, Detroito kuopos 3 atstovai (vardus neminėsiu, nes tikiu, kad tuo tilps Sandaroj protokolas, tai visi žinos) ir du Centro: Zukas nuo Politinio Iždo, K. S. Karpavičius apš. kom. narys, o kiti svečiai.

Pirmininku aklemacijos budu išrinktas K. Snuolis iš Detroito, sekr. p. A. Akelaitė iš Pittsburgo. Priėmus dienotvarkį, kurs buvo pagamintas Clevelandiečių, buvo kuopų pranešimai; visos pageidauja daugiau agitacijos kaip per "Sandarą," taip gyvu žodžiu, todėl visa eilė buvo priimta tam tikrų rezoliucijų (žinoma, teko ir Centro valdybai už neveiklumą, bet ką užsitarnauja, tą ir gauna). Taippat likos išrinkta komisija iš trijų prie P. Iždo vice-pirm. Zuko, kad į Sandarą sukelt mažiausia 5 tukstančius dolerių — pirm. Žukas, Lapinskas, Katkus ir Snuolis. Taippat išrinkta komisija sutvert Sandaros kuopų Apskritį iš apylinkių kuopų. Į komisiją įėjo V. K. Račkauskas, A. Akelaitė, J. Plerpa ir K. Snuolis.

Nuo 10 ryto lik 4 po pietų daug reikalingų dalykų buvo perkratinėta Sandaros reikale ir visi su didžiausiu gyvumu ir pasiryžimu veikt A. L. T. Sandarai už jos principus ir idėjas, darant lenktyniavimą tarpe kolionijų, kad Sandaros 10 metų jubilėjų, anot širvydo, su 10 tukstančių Sandariečių apvaikščiotų. Tai rengkimės visi, nes Sandaros Seimas padalino į P. Iždo Apskričius, todėl mus Apskritys turbut pirmas pradės vajų: pinigus į P. Iždą, narius prie Sandaros. **Juozas Virbickas.**

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

CHICAGO, ILL.

Apskričio išvažiavimas.

Ne dėl to, kad tas įvykis davė naują stimuliaciją Sandariečiams, ne dėl to, kad tas įvykis yra pirmenybė Chicagoje, kaipo Sandaros Apskričio, bet tiesiog kaipo tautininkų veikimą noriu šiek tiek paliesti.

Jau "Sandaroje" buvo iškalno minėta, kad A. L. T. Sandaros Chicagos Apskritys rengia išvažiavimą į Jeffersono mišką, nedėlioje, liepos 29 d., 1923 m.

Kaipo Sandarietis, ir aš dumiau į giružę, kad tarp savo vienminčių smagiai praleidus bendrai keletą monotomiškojo gyvenimo valandų. Ir neapsirikau. Apie 12 dienos valandą pradėjo buriais rinkties musų draugai ir darbuotojai. Štai traukia-piškina Kl. Vilko "Romeris" pilnas moterų ir vyrų, pp. Zolpiai ir jų draugai. Štai "Telegramo" p. Villovičiaus limozynas, pilnutėliai prikimštas, o ten ruksta, dulkes į padanges neša p. Pilkio mašiną, čia p. J. Kvedero "Real Estate" mašina užia, štai Navardauskas Folinas ir šeikus "Fordu" atskubia, mašinos tik birbia, kaukia...

O pažvelgus pėstininkų tai jau nei Lietuvos armija nėra didesnė. Tai įvairumas: vyrai, moters ir vaikučiai tik traukia ir traukia į pakalnę. Pirmuosius linksmai ir gyvais veidais, pastebėjau p. S. Kodį, apskričio pirm. S. Valančių, A. Mačiulį ir E. Žukauską. O štai ir A. L. Lukas su savo žmona, Ciceriečiai, Strumskis ir p. Ferentienė, mokytojas Leveckis su šeimyna ir draugais, p. Signatienė, p. Valančauskienė, p. Berens, p. Paukštys... Ir kas gal visus įvardyti? Jie visi šnekučiuojant žengė nuo komunistų (tavoršių) viškų į Sandariečių klonį, (mat Maskviečiai pasirinko sau aukščiausią vietą, kurioje kas nedėldienis kelia "savo kermošių"). O ten jau šeimininkauja Šemaška, Andrulis, Grišius, — visi širdingai sveikinosi, mintimis dalinosi.

Ne toli nuo Sandariečių turėjo savo "Standus" S. S. XIII Rajonas ir moksleivių Sąjunga.

Apie 5 val. po pietų prasidėjo programas. Paslapčių nepatyręs, stebėjausi išgirdęs, kad Sandariečiai, Socialistai ir Moksleiviai visi bendrai laikys programą. Truputį keista ir nesuprantama, bet tiek to, daug kas pasaulyje misteriško esama!...

Kl. Vilkas atidarė programą ir pakvietė p. Šemašką, moksleivį, supažindinti su Sandariečių principais ir veikimu. Antras kalbėjo Dr. Montvidas už Socialistų partiją. Trečias — apskričio pirmininkas S. Kodis, Sandaros ir Politinio Iždo reikaluose. Ketvirtas — S. Valančius, bankininkas, rimtai ir nuosekliai "užvažiavo" komunistams ir socialistams, pabrėždamas Sandariečių veikimą. Jo tinkama ir gražiai perduota pasakaitė padarė gilaus įspudžio į klausitojus.

Penkta — kalbėjo p. L. Normantaitė nuo moksleivių ir šeštas — artistas-piešėjas Šileikis, taipgi nuo moksleivių.

Pasibaigus programui, buvo šokiai ir žaismės iki vėlumui. Jau gerokai sutemus, publika pradėjo traukti vėl į namus — į Chicagą.

Kad ir su kaikuriais "techniškais" trukumais, bet visgi reikia pripažinti, kad Chicagos Sandariečių Apskričio išvažiavimas pilnai nusisekė.

Daugiau tokių išvažiavimų —Sandariečių eilės bujos.

Perkuno Išpažintojas.

BRIDGEPORT, CONN.

Bridgeporto margumynai.

Pradėjus pavasariui šilti, prasidėjo ir Sandariečių smarkus veikimas. Daug bunvo kalbama ir dirbama, kad surengus tinkamai Conn. Apskričio Sandariečių metinį išvažiavimą. Dar balandžio mėnesį jau parkas nusamdytas, ir visi valio prie darbo! Trusė visi rengėjai, dirbo, kad tik kožnas savo užduotį atliktų gerai.

Birž. pradžioj jau pasirodo apgarsinimai, ir dalis programo, ir jau išvažiavimas turės įvykti liepos 1 d., bet apie birž. 10 d. paskįsta gandas, kad tą dieną įvyksta kitas apvaikščiojimas, tai Lietuvių Rymo Katalikų Bažnyčios pašventinimas kertinio akmens. Ir kyla abejonė Sandariečių tarpe, ar bus pasekmės jų rengiamam išvažiavime, bet jau turi įvykti, nes pakeisti pervėlu.

Štai ir liepos 1 d. Saulutė skaisčiai pakilus šildo, ir oras taip malonus regis kvieste kviečia ir vilioja, kad apleisti bakužę, kad eiti į miškus ir linksmintis ta malonia diena. Ir jau mus Sandariečiai triusia, rengias, bėga į paskirtą vietą, ir tik atidarius parką, apie 11 valandą jau pasirodo Sandariečių burys gražiai pasipuošusių iš New Britain, Conn., vėliau kitas papuoštas trokas iš Naugatuck, Conn. ir jau visi pradeda linksmintis, ir pasirodo, kad bus geros išvažiavimo pasekmės, kame Sandariečiai ir neapsivylė, nes tai buvo vienas iš geriausių surengtų programų ir abelnai visas išvažiavimas pavyko labai gerai.

Bet ir katalikai pradeda savo programą apie 2-rą valandą po pietų, ir jie džiaugias, kad oras patogus ir pradėjo apvaikščiojimą.

Čia lietuvių dalis susispietus užlaiko svetainę ir viskas gerai klojas, nes pereitą žiemą įtaisė gerą steičių, dabar nariai susispietę aptaisė gražiai iš lauko pusės, bet tas kunigui P. nelabai patinka, nes jo plytų niekas nepaiso, ar aukštai jos kyla, ir jau pradeda bombarduot "Kupiškėnus," nes didesnė lietuvių dalis čia apsigyveno nuo Kupiškio, tai veik nei vienas nenuėjo nei ant to jo aukščiau minėto šventimo ir jie savo darbą varo pirmyn.

Tulas laikas atgal čia įvyko jungtuvės musų geros ir veiklios Sandarietės su eks-vyčiu, tik tas buvo atlikta slapta ir tik vėliau paaiškėjo. Kaszin ar ir jų idėjos tapo paslėptos? Vėliau pamatysim, bet Bridgeporto Sandariečiai linki geros kloties jaunai porelei.

Bridgeporto žvalgas.

CUKRAUS TAUPYMAS.

Sudedant vaisius žiemai nebutinai prezervuoti juos cukruje. Jei vaisius atsakančiai sudėti į bonkas ir pilnai sterelizuoti virinant ir paskui padėti atsakančiai uždarytas bonkas, tai vaisiai nesuges ir be cukraus. Cukrum galima pasisaldyti vaisius valgant žiemą, kada cukrus paprastai esti pigesnis, nė kaip vaisių dėjimo laiku.

SANDARIEČIAI! PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ" IR PRIKALBINKIT NAUJŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRAŠYKIT SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE.

Suvienytų Valst. Prezidentai.

Suv. Valstijų prezidentai buvo visokių kilmių ir visokių mokslo laipsnių. Vidutiniškas prezidentų amžis, kada jie užėmė prezidentavimą, buvo 52 metai ir 11 mėnesių. Coolidge imdamas prisieką buvo 51 m. ir 1 mėn.

Čia paduodame visų prezidentų metus ir jų amžį:

Prezidentas.	Amžis.
Washington	57
John Adams	51
Jefferson	57
Madison	57
Monroe	58
J. Q. Adams	57
Jackson	61
Van Buren	54
W. H. Harrison	68
Tyler	51
Polk	49
Taylor	64
Fillmore	50
Pierce	48
Buchanan	65
Lincoln	52
Johnson	65
Grant	46
Hayes	54
Garfield	49
Arthur	50
Cleveland	47
Benj. Harrison	55
Cleveland (2nd term)	55
McKinley	54
Roosevelt	42
Taft	51
Wilson	56
Harding	55
Coolidge	51

Iš buvusių prezidentų tik da yra gyvi: Taft ir Wilson. Wilson yra paliegęs.

Pagal tautines kilmes Suv. Valstijų prezidentai šiaip pasiskirsto:

Prezidentas	Kilmė.
Washington	English
Adams	English
Jefferson	Welch
Madison	English
Monroe	Scotch
J. Q. Adams	English
Jackson	Scotch-Irish
Van Buren	Dutch
Harrison	English
Tyler	English
Polk	Scotch-Irish
Taylor	English
Fillmore	English
Pierce	English
Buchanan	Scotch-Irish
Lincoln	English
Johnson	English
Grant	Scotch
Hayes	Scotch
Garfield	English
Arthur	Scotch-Irish
Cleveland	English
B. Harrison	English
McKinley	Scotch-Irish
Roosevelt	Dutch
Taft	English
Wilson	Scotch-Irish
Harding	Scotch-Dutch
Coolidge	English

Mirė prezidentaudami šeši:
William H. Harrison, 1841.
Zachary Taylor, 1850.
Abraham Lincoln, 1865.
James A. Garfield, 1881.
William McKinley, 1901.
Warren G. Harding, 1923.

Iš jų trįs mirė sava mirčia, gi šie trįs buvo nužudyti: Lincoln, Garfield ir McKinley.

Nors didžiuma prezidentų turėjo augštesnį apšvietimą, bet septyni jų buvo savamoksliai. Ypač patys per save mokinęsi buvo Washington ir Lincoln.

Pagal mokslingumą prezidentai šiaip eina:

Washington, savamokslis.
John Adams, kolegijos mokslo.
Jefferson, kolegija.
Madison, kolegija.
Monroe, kolegija.
J. Q. Adams, kolegija.
Jackson, savamokslis.
Van Buren, prad. mokykla.
W. H. Harrison, kolegija.
Tyler, kolegija.
Polk, kolegija.
Taylor, savamokslis.
Fillmore, savamokslis.
Pierce, kolegija.
Buchanan, kolegija.
Lincoln, savamokslis.
Johnson, savamokslis.
Grant, kolegija.
Hayes, kolegija.
Garfield, golegija.
Arthur, kolegija.
Cleveland, savamokslis.
Benj. Harrison, kolegija.
McKinley, prad. mokykla.
Roosevelt, kolegija.
Taft, kolegija.
Wilson, kolegija.
Harding, kolegija.
Coolidge, kolegija.

Visi prezidentai buvo protestonų tikėjimo, išskiriant Jefferson ir Lincoln, kuriedu nepriklausė jokiai sektai ir yra pažymėti kaipo "liberalai."

Prezidentais buvo ir turtingų žmonių, bet daugelis buvo ir labai vargingų tėvų vaikai. Turtingiausias buvo Washington, kurs buvo turtingiausias savo laikų žmogus; vargingiausias buvo Andrew Johnson. Pagal turtą prezidentai šiaip pasiskirsto:

Washington, turtingas.
John Adams, pasiturįs.
Jefferson, pasiturįs.
Madison, pasiturįs.
Munroe, pasiturįs.
J. Q. Adams, pasiturįs.
Jackson, vargintas.
Van Buren, vargingas.
W. H. Harrison, pasiturįs.
Tyler, turtingas.
Polk, pasiturįs.
Taylor, vargingas.
Fillmore, vargingas.
Pierce, turtingas.
Buchanan, vargingas.
Lincoln, vargingas.
Jackson, vargingas.
Grant, vargingas.
Hayes, apiturtis.
Garfield, vargingas.
Arthur, pasiturįs.
B. Harrison, pasiturįs.
McKinley, vargingas.
Roosevelt, turtingas.
Taft, pasiturįs.
Wilson, pasiturįs.
Harding, apyturtis.
Cooligde, pasiturįs.

(Šios statistikos paimtos iš "New York Tribune").

GĖLĖS, KURIŲ NEPAKENČIA MUSIOS.

Gėlių kvapas, kurs žmogui yra maloņus, musioms yra nepakenčiamas. Įpatingai musios nepakenčia kvapo šių gėlių: jeronimų (geranium), heliotropų, rezedų ir baltųjų dobilų. Da labiau musios nekenčia sauskunės (horeysuckle) ir apynio žiedų. Taipgi musias nubaidys levendros kvapas.

KAUNO KRONIKA.

Liepos mėn. 3 d. atvažiavo Latvių Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris Seya. Kauno stotyj buvo iškilmingai sutiktas. Buvo išstatyta garbės sargyba, stotis išpuošta sukryžiuotomis Lietuvių-Latvių vėliavomis. Karo orkestras po maršo grojo Latvių Himną.

Liepos 4 d. Įgaliotasai Ministeris Seya padarė vizitą l. e. Užsienių Reikalų M-rio pareigas Klimui.

Šeštadienį, liepos mėn. 7 d. paskirta iškilminga audijencija, kurioj jis įteiks savo kredencijalus Lietuvos Respublikos Prezidentui.

Valstybinės Operos solistas (bosas) p. St. Audėjus, turėjęs didelį pasisekimą savo koncerte Klaipėdoje, dabar vyksta gastrolėms į Kybartus, Šiaulius, Panevėžį ir kt.

Prosper Merimee.

MOTIEJUS FALKONIS

Tuo už Porto-Vecchio, pasukus į šiaurės vakarus linkun salos vidurio, žemė kyla labai sparčiai, ir paėjėjęs tris valandas sunkiu taku, pastotu akmenų, kartais perkirstu revų, keleivis atsiduria ant kranto labai plataus **maquis** arba atviros lėkštos aukštumos. Tos aukštumos yra namai Korsikos piemenų ir pasislėpimas tų, kurie prasikalsta prieš įstatymus. Korsikos ukininkas padega tam tikrą girios dalį, kad išvengti mėžimo: dėja, jei ugnelė nueina toliau, nė kiek jai buvo skirta. Ar šiaip, ar taip, jis žino, kad turės gerą derlių sėdamas ant šios žemės, užtręštos tų medžių pelenų, kurie ant jos augo. Kada kukuruza nurinkta, kambliai paliekama, nes perdaug darbo juos surinkti. Šaknys, pasilikę žemėje nesunaikintos, sekantį pavasarį išsprogsta į labai tankius ugius, kurie į keletą metų išauga iki septynių ar aštuonių pėdų. Tokį užžėlimą ir vadina **maquis.** Čia esti visokių medelių ir krumelių, susimaišiusių ir susipynusių, kaip laukinėse šalyse. Tik su kirviu gali žmogus čia prasiskinti taką, ir yra **maquis** tokių laukinių ir tirštų, kad nė laukinės avys negali persiskverbti.

Jei užmušei žmogų, eik į Porto. Vecchio **maquis** su geru šautuvu, paraku ir kulkomis, ir ten galėsi saugiai gyventi. Neužmiršk pasiimti rudą skraistę su gobtuvu, kuri bus ir apsivilkimas, ir pasiklojimas. Piemens duos pieno, surio, kaštonų, ir tau nereikės nieko bijotis nė teisių, nė užmuštojo giminių, jei tik tada, kad eini į miestą įsigyti daugiau amunicijos.

Kad 18— metais aš buvau Korsikoje, Mateo Falcone namai buvo koks pusverstis nuo **maquis.** Jis, kaip tai šaliai, buvo gana turtingas žmogus, patogiai gyveno, tai yra — nieko neveikdamas, iš savo kaimenių, kurias jis ganė tarsi nomadiniai, varinėdamas šen ir ten po kalnus. Kad aš jį mačiau, dveji metai po atsitikimo, kurį aš papasakosiu, jis buvo ne daugiau penkiasdešimties metų. Įsivaizdinkite žemą, bet duksvą vyruką, su juodais garbinuotais plaukais, su erelio nosia, plonomis lupomis, su didelėmis šmalsčiomis akimis ir dručiai parudusiu veidu. Jo gabus šaudymas buvo pagarsėjęs net šioj šalyje, kur gerų šovikų yra tiek daug. Paveizdan, Mateo niekad nešaudavo į avį su gulbiniais šruotais, bet nuo šimto dvidešimties žingsnių pataikydavo kulka į galvą ar mentę, kur jis norėdavo. Jis galėdavo nakčia taip gerai šauti, kaip ir dieną, ir man pasakojo sekantį jo sugabumo pavyzdį, kurs rodysis beveik netikėtinas tiems, kurie nėra keliavę Korsokoje: Uždegta žvakė buvo pastatyta už baltos popieros, lėkštės didumo, aštuoniasdešimtis žingsnių atstu. Jis užvesdavo savo šautuvą, tada žvakę užgesindavo, ir už minutos visiškoj tamsoj jis šaudavo ir prakirsdavo popierą tris kartus išketurių.

Už tokį pažymų gabumą Mateo Falcone labai pagarsėjo. Sakydavo, kad jis yra ištikimas draugas, bet pavojingas priešas, šiaip jis buvo prisitarnaujantis, nesigailėjo išmaldų ir sutiko su visais Porto-Vecchio distrikte. Bet pasakoja, kad Corte, kur jis rado savo pačią, jis labai greitai pasiliuosavo nuo savo konkurento, pagarsėjusio meilės ir karo žygiais; gana to, kad žmonės sako, buk tai jo buvęs paleistas tas šruotų šuvis, kurs nustebino jo rivalių, besiskutantį prieš mažą veidrodėlį, pakabintą lange. Kada tas įvykis buvo užslopintas, Mateo apsivedė. Jo pati Giuseppa išpradžių padovanojo jam tris dukteris, kas jį vedė į pasiutimą, bet antgalo buvo sunus, kurį jis apkrikštino Fortunato; jis buvo jo šeimynos vilties, jo vardo paveldėjas. Mergi nos buvo gerai išleistos už vyrų; jų tėvas, reikalui kilus, galėjo lukėti pagelbos savo žentų durtuvų ir šautuvų. Sunus buvo dar tik dešimterių metų, bet jau rodė gerus palinkimus.

Vieną rudens dieną Mateo ir jo pati ankstokai išėjo pažiurėti vienos avių kaimenės, besiganančios **maquis** skynyme. Jaunutis Fortunato norėjo drauge eiti, bet skynymas buvo pertoli. Taigi reikėjo, kad kas-nors liktų padaboti namų. Tad tėvas jo neėmė. Tuo mes pamatysime, kad vėliaus jis graudinosi to.

Jis buvo išėjęs jau keletas valandų, ir mažasis Fortunato ramiai gulėjo prieš saulutę, žiurėdamas į mėlynus kalnus ir svajodamas, kad ateinantį sekmadienį jis eis į miestą ir valgys pietų pas savo dėdę, korporalą, kad jo svajones pertraukė šautuvo šuvis. Jis pašako ir atsigręžė į tą lygimos šoną, iš kurio atėjo šuvio balsas. Atsiliepė kiti šuviai, leidžiami reguliariais protarpiais, ir jie vis artinosi ir artinosi, kol jis nepamatė žmogų ant tako, einančio iš tolo į Mateo namus. Jis buvo su smaila kepure, kaip kalnietis, jis buvo barzdotas ir apsivilkęs skarmalais, ir jis sunkiai yrėsi pirmyn, pasiramščiodamas šautuvu. Jis tik-ką buvo pašautas šruotais į šlaunį.

Tai vyras buvo **banditas** (taip korsikiečiai vad. imtinius), kurs beeidamas nakčia į miestą gauti parako, pateko į Korsikos kareivių pasislėpimą. Vikriai besiginant jam pasisekė ištrukti, bet jie vijosi jį, šaudydami akmuo nuo akmens. Jis buvo biskį pirmiau kareivių ir jam sužeistam nebuvo galimybės dabėgti iki **maquis** pirma nė kaip jie dasivys.

Jis priėjo prie Fortunato ir sako:

—Ar tu Mateo Falcone sunus?

—Taip.

—Aš esu Gianetto Sanpiero. Mane vejasi geltonkakliai. Paslėpk mane, nes aš toliau nepaeinu.

—Bet ką mano tėvas pasakys, jei aš tave paslėpsiu be jo žinios?

—Jis pasakys, kad tu gerai padarei.

—Ką tu žinai?

—Slėpk mane greičiau, jie ateina.

—Palauk, kol tėvas sugrįš.

—Tai tau! kaip aš galiu laukti? Jie bus čia už penkių minutų. Skubyk, paslėpk mane, nes aš tavę užmušiu.

Fortunas košalčiausiai atsakė:

—Tavo šautuvas neužtaisytas, ir nėra daugiau gilzų tavo makštyse.

—Aš turiu durklį.

—Bet ar tu gali taip greitai bėgti, kaip aš galiu?

Vienu pašokimu jis atsidurė nepasiekiamas:

—Tu neesi Mateo Falcone sunus! Ar tu duosi mane paimti iš šių namų?

Kudikis regimai susidomėjo:

—Ką tu man duosi, jei aš tave paslėpsiu? — jis paklausė, prieidamas arčiau.

Banditas pasiėmės odinę mašną, kabančią prie šono ir išsiėmė penkių frankų pinigą, kurį buvo, be abejonės, atsiskyręs parakui. Fortunato šypsojosi pamatęs sidabrinį pinigą, pasiėmė jį ir sako Gianetto'ui:

—Nebijok.

Jis greitai padarė skylę šieno kupetoje, kuri buo netoli namų, Gianetto įsiraugė, kudikis taip jį apkamšė, kad palikti biskį kvėpuoti vietos, bet drauge taip, kad niekas negalėtų nužiurėti, kad ten yra pasislėpęs žmogus. Toliau jis elgės su laukinio žmogaus gudrumu. Jis atnešė katę su jos katukais ir padėjo ant kupetos viršaus, kad išrodytų, jog kupeta ilgą laiką nejudinta. Paskui jis dulkėmis stropiai apibarstė kraujo lašus, kuriuos patėmino ant tako prie namų ir visiškai nepaisančiai vėl atsigulė prieš saulutę.

Už kiek minutų šeši vyrai su rudomis uniformomis ir geltonomis apikaklėmis, vedami adjutanto, sustojo prie Mateo durų. Šis adjutantas buvo tolimas Falconių giminė. Jo vardas buvo Tidora Gamba. Jis buvo energingas vyras, labai baisus banditams ir jau ne vieną jų yra sumedžiojęs.

—Labą dieną, jaunikaiti! — tarė prieidamas prie Fortunato: —ar nematei čion praeinančio žmogaus?

—O, aš da ne toks aukštas, kai tu, pusbroli — žioplai išrodydamas atsakė kudikis.

—Neužilgo buvi. Bet pasakyk, ar nematei čia praeinančio žmogaus?

—Ar nemačiau praeinančio žmogaus?

—Taip, žmogaus su smaila juodo aksomo kepure ir su bruslotu išsiuvinėtu raudonai ir geltonai?

—Vyro su smaila kepure ir su bruslotu išsiuvinėtu raudonai ir geltonai?

—Taip. Atsakyk stačiai ir neatkartok mano klausimų.

—Kunigas prajojo šį rytą ant jo arklio Piero. Jis klausė, kaip einasi tėtei, ir aš atsakiau...

—Tu juokauji iš manęs, niekše. Pasakyk man tuo, į kur Gianetto nuėjo, nes mes jį vejamės. Aš tikrai numanau, kad jis ėjo šiuo taku.

—Kaip tu tą žinai?

—Kaip aš žinau? Aš žinau, kad tu jį matei.

—Kaip miegodamas gali matyti praeivį?

—Tu nemiegojai, mažas velniuke. Šuviai iššadintų tave.

—Tai tu, pusbroli, manai, kad tavo šautuvas labai garsiai šauna? Mano tėvo šautuvas garsiau šauna.

—Po velnių su tavim, mažas ledokuti! Aš tikrai žinau, kad tu matei Gianetto. Gal tu pats jį paslėpei. Jus, vyrai, eikite į pirkčią ir pažiurėkite, ar ten nėra mus pabėgėlio. Jis galėjo šokuoti tik ant vienos kojos, ir jis, niekšas, perdaug nusimano, kad stengtųsi daeiti **maquis** šlubuodamas. Ir kraujo lašai šioje vietoj pasiliauja.

—Ką tėtė pasakys? —paklausė Fortunato besijuokdamas:— Ką jis sakys, kada dažinos, jog jo namas buvo krečiamas jam neesant namie?

—Ar tu žinai, kad aš galiu priversti tave kitaip kalbėti, tu sutriau? — sušuko adjutantas Gamba, pagriebdamas vaiką už ausies. — Gal tu prabilsi, kada gausi plakti su kardo šonu.

Fortunato vis pašiepiančiai juokėsi.

—Mano tėvas yra Mateo Falcone — jis išdidžiai tarė.

—Ar tu žinai, sutriau, kad aš galiu paimti tave į Corte arba į Bastia? Aš įmesiu tave į požemę, ant šiaudų kulio, su geležimis apkaltomis kojomis ir aš tave nugilotinuosiu, jei tu nepasakysi, kur yra Gianetto Sanpier.

Kudikis pasileido juokais iš tokio juokingo grumojimo.

—Adjutantai, nesusipykime su Mateo Falcone — pakuždėjo vienas kareivis.

(Bus daugiau)

M. Sleževičiaus Kalba Seime.

(tąsa.)

Mes manome, kad stiprinant musų valiutą reikalinga imtis visų galimų priemonių, norint sustabdyti tos valiutos išėjimą į užsienį (Vailokaitis: O kai tai padaryti?). Mes turim griebtis visų priemonių, kad sumažintume tą įvežimą, kuris mums nereikalingas. Mes žinome, kad valstybė savo laiku gabendavosi akmenų plentams iš užsienio ir mokėdavo už tai doleriais didelius pinigus. Mes tikimės, kad naujai vyriausybei susidarius jau nebereikės pirkt akmenų užsienyj ir gabentis čia. Mes tikimės, kad tuo atžvilgiu bus imtasi visų galimų priemonių, norint sustabdyti įvežimą to, kas mums nereikalinga, ypač įvežimą prabangos dalykų. Ypač tai svarbu dabar, kada tenka pergyventi sunkiausį finansinį ir ekonominį krizį krašte.

Bankų revizija.

Kad galima butų tinkamiau sutvarkyti musų ekonominę ir finansinę padėtį krašte, reikalinga taip pat, kad vyriausybė imtųs griežtų priemonių sutvarkyti ir suvaldyt musų kredito įstaigas, kurios imdavo ligi šiol dideliausius nuošimčius, ar formoj nuošimčių ar komiso formoj, ir kad ateityj tokie bankai nebrangintų musų prekių. Mes manome, kad vyriausybė griebsis griežčiausių priemonių tam, kad butų padaryta revizija visuose bankuose ir kad butų viskas sutvarkyta įstatymo keliu ir butų draudžiama imti daugiau kaip 12 nuoš., kaip tat numato įstatymas, kad tas įstatymas nebutų laužomas. Mes manome, kad vyriausybei, jei yra reikalo padidint tą nuošimtį, jei kreditas to reikalauja, kad tas nuoš. butų padidintas, tai vyriausybė turėtų susirupint, kad tas nuošimtis butų fiksuotas įstatymu ir kad laikantis įstatymo butų imama, o ne keltų ligi begalinių ribų ir tuo nebrangintų musų prekių, kurios į Lietuvą yra įvežamos (Vailokaitis iš vietos: Teisybė). Teisybė, kun. Vailokaiti.

Karo stovis turi buti panaikintas

Toliau mes manome, kad krašto ekonominė padėtis gali tinkamai tarpti ir administratinė tvarka gali tinkamai pas mus susitvarkyti tik tuomet, jei musų krašte bus įvestas teisėtumas, jei mes pereisime nuo nepaprastos krašto valdymo formos prie paprastos. Čia aš turiu omenyj karo stovį. Karo stovis jau yra panaikintas daugelyje Lietuvos dalių, bet vis dėlto dar pasilieka 8 apskrityse. Tiesa, dauguma iš tų apskričių guli prie musų sienos su Lenkija. Mes gerai suprantame, kad kol eina karas, kol nėra pastovios sienos, kol nėra taikos, kol kariuomenė stovi su ginklu rankose prieš kitą kariuomenę, negali but panaikintas karo stovis visoj pilnumoj. Bet karo stovis gali but panaikintas daugelyje tų vietų, kurios labai toli nuo demarkacijos linijos, gali buti panaikintas, kad ir čia pat Kaune ir kitose vietose, kur nėra jokio reikalo valdyti ir tvarkyti kraštą su karo stovio pagelba. Mes taip pat manome, kad karo stovio taikinimas gali but susiaurintas taip pat ir prie demarkacijos linijos. Šiandien karo stovio zona siekia 30 kilometrų. Ta zona, anot pačių karininkų, anksčiau buvo nustatyta 20 kilometrų, o gal ir dar mažiau. Mes manome, kad ta zona turėtų but ir galėtų but kur kas susiaurinta. Mes tikimės, kad Ministerių Kabinetas dar šiems metams nepasibaigus įneš įstatymą, kad Seimas dar šiais metais galės išspręsti tą opų ir skaudų musų gyvenimo klausimą.

Turi buti teisėtumas.

Einant prie teisėtumo vykdymo, aš negaliu nepridurti keletą žodžių prie Ministerių Kabineto patiektos deklaracijos. Toje deklaracijoje nors ir kalbama apie teisių sutvarkymą, nors ir suprantama apie reikalą padaryt galą visiems administratinių įstaigų teismams, bet toje deklaracijoje nieko nepasakyta apie tai, kad butų įvestas administratinis teismas, kad butų išleistas įstatymas dėl įvedimo administratinių teismų, kad butų toks įstatymas, einant kuriuo galima butų apskųst valdininkų neteisėtus darbus. Jei mes norime krašte įvesti teisėtumą, mes turime prieiti prie to, kad valdininkų įsakymai, valdininkų parėdymai galima butų apskųst teisme, kad teismas galėtų išspręsti tų įsakymų ir parėdymų teisėtumą ar neteisėtumą, ir tik tuomet galėsime susilaukti musų krašte stipresnio teisėtumo. Bet to nėra deklaracijoj pasakyta. Ir aš norėčiau kreipti musų gerbiamojo Kabineto į tai domės (Vailokaitis, iš vietos: Tas yra pasakyta). Ne, kun. Vailokaiti, to nėra pasakyta. Yra pasakyta apie panaikinimą administratinių teismų, apie panaikinimą teismų, formoj visokių komisijų dėl muitų ir dėl kontrabandų, kurie galėjo teist po 3 ir 4 mėnesius kalėjimo. Tik apie tai yra pasakyta, tik tokie administratiniai teismai — buti panaikinti.

Toliau negalima nepastebėti, kad jau mes prieiname prie tokio laiko, kada ne tik pravartu butų, bet ir butina yra įvesti pas mus prisiekusiųjų posėdininkų teismą, —kriminalinėms byloms ir luovininkų teismą, kuris buvo prieš karą buv. Suvalkų guberni joj, kuris veikė labai gerai ir kurį butų galima be ypatingų sunkenybių įvesti pas mus byloms civilinėms. Toks įtraukimas visuomenės dalies į teismą galėtų mano įsitikinimu, sustiprinti teisėtumą, galėtų padaryt tą teismą musų visuomenės akyse daug tvirtesniu, daug teisingesniu, ir tatai labiau suartintų musų visuomenę su teismais.

Reikia stiprinti santikiai su lietuviais amerikiečiais.

Dar man lieka keletas žodžių pasakyt dėl vieno pamiršto dalyko. Deklaracijoj nėra nieko pasakyta apie musų santikius su amerikiečiais. Mes žinome gerai apie tuos santikius. (Draugelis, iš vietos: Su kokiais amerikiečiais? Su jusų ar su musų?). Ir su musų ir su jusų, nežiurint į tai, ar jie yra Lietuvos piliečiai ar ne Lietuvos piliečiai. Lietuvis, kad ir kur jis butų, visuomet pasilieka lietuvis. Ne vienas lietuvis išvarytas iš Lietuvos dar Rusijos laikais, kada jis negalėjo toliau gyventi Lietuvoj po žiauria rusų žandarų nagaika ir verčiamas išbėgo Amerikon, priėmė Amerikos pilietybę. Bet priėmęs Amerikos pilietybę, jis vis dėlto išlaikė ankštus ryšius su Lietuva, jis turi čia savo turto. O jus norit tą dalį lietuvių tautos, kuri dirbo dėl tos pačios Lietuvos gal ne mažiau už mus visus atstumti. (Draugelis, iš vietos: Ne, ne, nenorim). Mes ir sakome: ar jie yra priėmę Amerikos pilietybę, ar ne, bet jeigu jie yra lietuviai, tai mes ir turime jų reikalais rupintis. Reikia sudaryti tampresnius ryšius tarp musų ir Amerikos lietuvių, nes ten yra ketvirta dalis musų tautos, pati stipriausioji, pati energingiausioji ir pati turtingiausioji. Todėl mes privalome imtis visų priemonių, norint tą lietuvių dalį neatstumti, kaip dabar yra daroma, bet dar daugiau juos pritraukti į save. Mes manome, kad reikalinga yra prie musų atatinkamos įstaigos įsteigti tam tikrą skyrių, kuris rupintųsi santikiais ir tų santikių pagerinimu tarp musų ir anų lietuvių — kad butų įstatymo keliu sutvarkyti interesai ir reikalai tų amerikiečių lietuvių, kurie ten gyvena ir čia turi savo turtą, ar žemės, ar kitokiame pavidale. Reikalinga yra, kad tie musų energingiausieji žmonės galėtų savo turtą, kuris tokiu triusu ir sunkenybėmis jų yra ten įgytas, atsivežti čia ir kad čia galėtų įdėt į visokios rušies musų įmones ir kad tuo savo turtu padėtų sustiprint musų ekonominę padėtį. Todėl aš ir prašyčiau, kad butų kaip galima greičiau išleistas toks įstatymas, kurs palengvintų jiems, dargi pasiliekant Amerikos piliečiais, čia įgyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, kuris yra reikalingas tam, kad keltų musų ekonominę gerovę.

Mes manome, kad Ministerių Kabinetas atkreips į visas padarytas pastabas domės, kad Ministerių Kabinetas stengsis įgyvendint visus tuos neatidėtinus ir butinus reikalavimus.

Koalicija butinai reikalinga.

Mes suprantame taip pat, kad šiandien, kada kraštas yra sunkioje padėtyje, mums reikalinga įtempti visas pajiegas, norint apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę, apsaugoti Lietuvos

(Seka ant 6 pusl.)

Miško Aidas.

Jos čia buta...

Saulei žemę pabučiavus,
Vėjo jurėm susiubavus.
Naktužėlė tyliai skriejo
Ir sapnužiais man kuždėjo:
—Jos čia buta...

Kvapios gėlės už langelio
Vis liudėjo saulės kelio,
Ir sapnužiais sode tvino,
Vis viliojo, vis porino,
—Jos čia buta...

Ir manoji svajonėlė
Su šešėliais pasikėlė—
Po sodelį paskrajojo,
Ir su gėlėm užsimojo:
—Jos čia buta...

Man širdužė netikėjo,
Nors nerimo, bet tylėjo,
Kol rasužė jausmo tyro
Ant krutinės man pabiro,
Ir prikėlus aušrą ryto,
Skaisčia liepsna man sušvito.

O širdis tada tikėjo, —
Vis sapnavo, vis mylėjo,
Ir su blaivia ryto daina
Į padanges vis aidėjo:
—Jos čia buta, jos čia buta...
Viešniai, VII. 23. ("L. Ž.")

Miško Aidas.

Ar galėjo dar tikėti...

Sužibėjo,
suliepsnojo
mano dienos amžių viltos,
ir prikėlė
jaunystėlę,
ten, kur kaupias dienos kiltos.

Paslaptoji
dangaus žydrė
man saulužės pavydėjo,
ir šaltosiom
šiurpo srovėm
tamsią praeitį kuždėjo.

Jau nemanė
beišvysti
mano akys skaidrios giedros,
ir širdužė
vis vaitojo,
lyg bangužės, lyg žuvėdros.

Bet su aušra,
su rasota,
stiebės gėlės, kur nuvyto.
Jų žėrėti
jautrųs žvilgsniai
puošė veidą mano ryto.

O brangioji svajonėlė!
Ar galėjo dar tikėti,
kad tavoji
šalta širdis
užsimotų dar mylėti.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
227 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
Prenumerata turi buti apmokama
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

LENKŲ PROPAGANDA.

Mums atsiuntė draugas iš Chicagos ištrauką iš senoviškos lietuviškos maldaknygės "Siano Istatimo Altarikas." "Rozanczios Giesmia" ten yra tokia dalis:

Tewe Szw. Dominiki ir tt.
Palaimintas Jezus Szw. Mariją ir tt.
Lietuwiaj Lankus garbinkim
Ir wardo ju szlowinkim
Idant Diewas padetu aniems
Karaliauti musų žmoniems.

Tai iki kokios žemos propagandos buvo nuėjus Lietuvos kunigija. Ši "malda" buvo įsprausta į "Rožančių," kurs taip populiaris buvo Lietuvoje: "Rožančių" kas sekmadienis giedodavo bažnyčioje ir beveik kiekvienoje ukėje kas sekmadienis visi anksti atsikėlę atgiedodavo iki pusryčių bent vieną "dalį" Rožančiaus. Ir štai čia buvo įsprausti tie lenkiškos-poniškos propagandos žodžiai, kas sąvaitė kartojami. Tai vįs darbeliai Lietuvos kunigijos. Maldaknygės nebudavo spaudinamos be vyskupo aprobatos, tad Lietuvos vyskupai pritarė vartojimui maldaknygės politikos tikslams. Randame propagandą maldaknygėje, bet protesto nė iš vieno kunigo niekur negirdėjome, tad galime sakyti, kad ta propaganda rado visų Lietuvos kunigų pritarimą.

Vartoti maldaknygę tokiai nekrikščioniškai politikai, kaip pavergimas Lietuvos prasčiokų Lenkijos ponpalaikiams, išrodo beveik netikėtinas Lietuvos bažnyčios prasižengimas. Vietoje skelbti Kristaus mokslą apie žmonių lygybę, čia Bažnyčia Lietuvos minios protą nuodina per "maldą," pavergdama tą minią ponų klasei.

TAS PATS IR DABAR.

Mums išrodytų netikėtinas dalykas, kad Bažnyčia, ta Teisingojo Dievo atstovė ant žemės, taip nešvariai butų galėjus apgaudinėti savo aveles, jei panašių kunigijos darbų ir šiandie nematytume. Lietuvos Bažnyčiose įr šiandie toną veda ne dievobaimingieji kunigai, tik gudrus politikieriai jezuitų raugo, kuriems rupi ne "Dievo garbė," tik šios žemės turtai ir "tuščia garbė." Ką pas mus kunigus reiškia toks dievobaimingas kunigas, kaip kun. Saurusaitis? Jis ir jam panašus nieko Bažnyčioje nereiškia. Šiandie reiškia tik apsukrus kunigėliai, kurie Kristaus mokslo dvasią pamynė po kojomis (o gal jos ir visai nesupranta) ir pasikazoję sutonas aukščiau juostų braido po šios žemės gėrybes.

PAVYZDŽIAI.

Garsus šiandie ne Kristaus mokslo skelbėjai, tik klerikalizmo apaštalai. Kristaus mokslas kunigams šiandie yra reikalingas tik kaipo skraistė, už kurios užsislėpti, kaip senovės kryžeiviams buvo reikalingas kryžiaus užsislėpįmas. Kaipgi be to užsislėpimo galėtų kitus vadinti "bedieviais"? Ir kuo jie užslėptų savo tikrąją bedievybę ir tuos melus, kuriuos jie vartoja statydami klerikalizmą? Kaip, paveizdan, kun. Kemėšis galėtų gauti pinigų savo pseudo-koperacijai, jei dievobaimingai nepavartytų akių, kad tuo pačiu laiku skambiną svetimus pinigus savo kišeniuje? Ar jis galėtų išvilioti iš davatkėlių (abiejų lyčių) vekselius ir morgičius už "Darbininko" namus, įsprausdamas vieton jų neturinčius vertės "koperacijos" liudyjimus, jei jis "neimtų Dievo vardo dovanai"? Ar kun. Česaitis savo "Drauge" galėtų tiek propagandos melų paskelbti, nesukoliotas pasekėjų, jei viško neapdengtų "bažnyčios" reikalais? Pavyzdin, kas jam butų tikėjęs, kada klerikalams išvaikius Lietuvos Seimą jis skelbė, jog tai "bedieviai" liaudininkai tą padarė, jei jis nebutų dievotumo skraiste savo melą pridengęs? Arba kad skelbė, jog liaudininkai "išvaikydami" Seimą dėjosi su lenkais? Visur tik klerikalinė propaganda, plonai iš viršaus dievotumu užtepta. Jei butų nors šešėlis dievotumo, tai "Draugas" tuos melus butų atšaukęs, kada paaiškėjo, jog lenkai Seimo atstovai kaip tik išvien su klerikalais balsavo renkant Lietuvos prezidentą. Bet atšaukimo nebuvo ir jo niekas nesitikėjo, nes žinia, kad klerikalai (prisidengę katalikų vardu) tyčia ir sužiniai melus skleidžia "ant didesnės Dievo garbės." Begėdiškas yra darbas ir klerikalų gizelių melai, taipgi tikybos skraiste pridengti. Tų melų, insinuacijų ir šmeižtų juk pilni visi klerikalų laikraščiai.

LIETUVOJE DA ARŠIAU.

Lietuvoje netik ne geriau, bet ten su klerikalais da aršiau. Čia lietuviai mato, kaip kiti žmonės gyvena, nekįšdami tikybos į svietiškus reikalus, tad čia jau tiek daug kunigų klerikaliniams žodžiams netiki. Čia klerikalai turi tik arba žiopliausius žmones, arba asmeninius draugus, arba pasamdytus gizelius. Protaujanti visuomenė iš šalies žiurėdama tik patylomis šypsosi iš klerikalų veidmainįavimo.

Lietuvoje, kur žmonės nieko geresnio nemato, klerikalai daugiau laimi melais. Kad kun. Maliauskas buvo Amerikoje, iš jo buvo daug gardžių juokų visiems, kurie su juo susįdurdavo. Lietuvoje jis, matyt, daro daug įtakos į viešą gyvenimą. Čia jis buvo laikomas už klauną, tengi jis "viešas veikėjas." Žinomi ten gerai įr kun. Purickio "katalikiški" darbeliai ir kun. Vailokaičių "katalikiškas" pinigų grobimas ir kun. Bučio "teologija." Visi jie vartoja bažnyčią, katalikybę ir tt. tik tam, kad įgyti žemės turtus ir galybę, o ne tam, kad pakelti vargingą žmogų, kaip Kristus norėjo. Kunigai grobia algas, žemes ir paskui už mažiausią "dvasišką" patarnavimą" vėl ima šimonijos pinigus. Kristus tovienio kalbėjo apie "dalinimą turto vargingiems," gi kunigai iš Lietuvos pavargėlių grobia paskutinį žemės sklypelį. Ir vis prisidengę bažnyčios, katalikybės, kryžiaus ir Kristaus vardu. Ir negirdime protesto iš doresnių kunigų...

Taip, Lietuvos kunigai taip pat šiandie nedaboja vargšų gerovės, kaip jie nepaisė lenkų laikais, kada jie į maldaknyges dėjo "maldas": "Lietuviai lenkus garbinkim ir vardą jų šlovinkim, idant Dievas padėtų aniems karaliauti musų žmonėms." Ir dabar bažnyčia vartojama nužemįnti ir patrempti vargšą. Ir dabar kunigai per bažnyčią nori užgrobti iš vargšų Lietuvos žemes ir pasidalinti su ponais.

Ir neatsiranda drąsių gerų kunigų, kurie užprotestuotų, kaip senovėje nė vienas neužprotestavo prieš giesmę, pavergiančią lietuvius.

Ar nėra drąsos pas mus geruosius kunigus? Ar tų gerų kunigų visai nėra?

SPIESKIMĖS PRIE SANDAROS.

Lietuviai yra nordikų rasės—aukščiausios sviete rasės. Tame mums viltis. Gali visoki apsimetėliai mus suvilioti, bet mes vistiek atsigriebsime. Lietuva gyvuos. Susitvarkys. Nepaisant palaikų visokių giesmių ir maldų, mus pavergiančių dvasią platinusių, Lietuvoje didesnė pusė žmonių yra priešingi klerikalizmui. Vos-nevos klerikalai laimėjo, bet tik per pinigus ir bažnyčių agįtaciją. Jei lygiomis butų išeita, jei rinkimai butų ėję be prievartų, klerikalai butų nugrimzdę, kaip akmuo į vandenį. Jie nugrims. Amerikoje A. L. T. Sandara tame darbuojasi ir jai sekasi. Joki klerikalų pravardžiavimai bedieviais negelbsti. Sandariečiai šį sezoną privalo da stropiau pasidarbuoti, nes jie žįno, kad jie dirba šventą darbą — išgelbėti vargšą iš prispaudėjų rankų. Dirbkime, Sandariečiai. Kurie da ne Sandariečiai, stokite į musų eiles.

Sandara Dalyvauja Prezid. W. G. Hardingo Laidotuvėse.

Rugpjučio 9 d. iš Chicagos specialiu traukiniu kartu su Ill. valstijos ir Chicagos miesto oficialėmis delegacijomis išvažiavo į Marion, Ohio, delegacija ir nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros į mirusio Prezidento W. G. Harding laidotuves.

Nuo A. L. T. Sandaros išvažiavo musų gerb. prezidentas p. J. W. Liutas (kuris šiomį laikulankosi Chicagoje su biznio reikalais), p. Stasys Kodis, Chicagos A. L. T. Sandaros Apskričio pirmininkas ir Dr. A. J. Zįmontas, žymus ir nenuilstantis Sandaros veikėjas. Kartu jie išvežė ir labai puikų gėlių vainiką ir rezoljuciją nuo A. L. T. Sandaros, išreiškiančią simpatiją poniai Harding. Rezoliucija sekančiai skamba:

KADANGI vargo valandoje lietuvių tautos šauksmą gyventi taikoje ir laisvėje nuoširdžiai išklausė Warren G. Harding ir jų valdžią įsteigtą teisybėje ir teisėje pripažino kaipo laisvos ir nepriklausomos tautos valdžią; ir

KADANGI tuomi Warren G. Harding pasidarė brangus lietuvių kraujo vyrams ir moterims, ir jų ainiams, kurie gentkartė po gentkartės seks, kol metai neprasitęs į amžius, paliko savo vardą ir darbus, kurie visados ištikimai ir jautriai bus atmenami, kaipo karžygio ginančio laisvės klausimą; ir

KADANGI Warren G. Harding, Apveizdos, kurios įrankis jis buvo ant žemės, pašauktas į augštesnę tarnystos erdvę, dabar guli miręs, su sužeista širdžia, verkia savo karžygio —sunaus; taigi dėlto tegu bus

NUTARTA Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, kad mes šiuomi svietui liudiname musų amžiną dėkingumo skolą Suvienytų Valstijų Prezidentui ir musų pagarbą ir nuoširdų jausmą Jam, kuris išklausė teisėto prašymo balsą ir davė progos širdžiai įr minčiai sandarbininkauti pakreipiant rankų darbą, ir musų liudėsi jam mirus; ir tegu bus

NUTARTA, kad J. W. Liutas, A. J. Zimontas ir Stasys Kodis butų paskirti į komįtetą keliauti į Marion, Ohio, ir ten dalyvauti Warren G. Harding'o šermenų apeigose, kaipo oficialiai šios organizacijos atstovai ir milijono Amerikos žmonių lietuvių kraujo, kad parodžius musų sąjausmą ir skausmą; ir toliau tegu bus

NUTARTA, kad mes išreikštume nuliudusiai ir pasišventusiai jo sandarbininkei, p-iai Florence Harding'ienei musų nuoširdų ir giliausią sąjausmą.

Amerįkos Lietuvių Tautinė Sandara,

J. W. Liutas, prezidentas,
Stasys Kodis,
A. J. Zimontas
Komitetas.

1923 m. rugp. 10 d.

A. L. T. Sandara tai vienintėlė lietuvių organizacija, kuri dalyvavo oficialiai mirusio Prezidento Hardingo laidotuvėse, ir pasiųsdama tokią delegaciją milžiniškai pasitarnavo lietuvių visuomenei, nes parodė Amerikos visuomenei, kad mes, lietuviai, esame dėkingi ir atjaučiame tam, kuris mums atjaučia ir užtarja. Mirusis Prezidentas Harding pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir dar neseniai, vos keletas mėnesių, kuomet musų delegacija lankėsi Washington, D. C., jis ją maloniai priėmė ir neatsįsakė išklausyti lietuvių prašymo Klaipėdos reikale ir tuojaus pasiuntė kablegramus į kitas valstijas, kad Klaipėdos klausimas butų išrištas taikos keliu ir be kraujo praljejimo. Jis ištikro buvo lietuvių prietelius. Musų Sandaros delegacija išvažiuodama padarė labai gilų įspudį į Amerikonišką visuomenę. Vietinių angliškų laikraščių reporteriai nutraukė paveikslus vainiko ir delegatų. Gelžkelio stotyje man teko patėmyti ir išgirsti buvusių žymių amerikonų kalbančių apie lietuvius ir jųjų delegaciją. Ir net kaikurie labai žymųs Amerikonai pastebėjo, kad tokiais ateiviais, kaip lietuviai, Amerika ištikro galį gėrėtis.

Aš nuo savęs noriu pastebėti, kad mes, Sandariečiai, ištikro galime pasididžiuoti savo delegacija, nes jie ir ypatįškai padarė labai gerą įspudį į amerikonus.

Sandaros Korespondentas.

Lapių Farma.

Visoki kaileliai ir kailiniai neišeina iš mados — moters net vasaros karščiuose kailiais apsikarstę — gi laukiniai guvulėliai nyksta, tad neužilgo kailelių pritruktų, jei žmogus nesigriebtų gudrumo. Kad laukiniai gyvulėliai nyksta, tad žmogus pradeda namie auginti tuos "laukinius" kailiuočius. Suv. Valst. Agrikulturos Departamentas praneša apie namie auginamas "sidabrines" lapes.

Sako, kad apie 90 nuoš. sidabrinės lapės kailelių yra namie augintų lapių. 1922 m. vasario mėnesyje Londone buvo parduota 2,375 kailelių sudabrinių lapių, išaugintų Suv. Valstijų ir Kanados farmose. Sidabrinės lapės kailelis, užaugintas Suv. Valstijų farmoje, davė didžiausią kainą — $631.68. Sidarbrinių lapių pasekmingos farmos yra visose šiaurinėse valstybėse ir vėsesnėse vietose California, Colorado, Kansas, Iowa, Missouri, Illinois, Indiana, Ohio, Pennsylvania, New Jersey ir Massachusetts. Suv. Valstijose yra apie 500 lapių farmų. 1922 m. buvo tose farmose tarp 12,000 ir 15,000 lapių — jų vertė apie $8,000,000.

Lapes veisiant nepaiso, kad daug jų priveisti, tik kad užauginti gerus kailius. Turi kogeriausiai prižiurėti kiekvieną lapę atskyrium, dabojant jos reikalavimus ir palinkimus.

Apie lapes privalo buti kodidžiausia tyla, ypač veisimosi laiku. Lapės baidosi svetimų žmonių, tad jų farmos tankiausiai įrengiamos kur nuošaliose vietose.

Agrikulturos Departamento biuletinas pamokina, kaip įtaisyti lapių farmą, kaip parengti įvairius lizdus, ląstas, aptvėrimus ir tt. Taipgi kaip įtaisyti saugojimo kuorą, iš kurio butų matyt visa farma, negązdinant lapių. Išguldyta taipgi Mendel'io veisimosi tiesos ir kaip pagerinti lapės veislę. Pamokinama, kaip sočiai ir pigiai penėti lapes. Nurodyta, kaip svarbus yra švarumas prie peno, paaiškinta, koks maistas kokio amžio lapėms ir lapukams yr tinkamiausias. Taipgi yra pamokinimai, kaip tvarkyti auginimo ir pardavimo skyrius, kokios ligos kaip gydyti, koki vabalai gali lapes apnykti ir kaip juos išveisti. Tą buletiną kiekvienas gali gauti dovanai, kas tik kreipsis į "United States Departament of Agriculture, Washington, D. C."

Invairios Žinios

Gazolino Karė.

Nepriklausomosios gazolino dirbtuvės susipyko su Rockefeller'io "Standard" trustu ir dabar gazolino srityje yra karė. Vietose, kur yra įsigalėję nepriklausomieji, trustas taip pigiai prądėjo pardavinėti gazoliną, kad mažosios rafinerijos negali atsilaikyti ir turės bankrutyti. Pietinės Dakotos mažosios dirbtuvės šaukiasi į valdžią, kad ta sulaikytų tyčia piginimą gazolino žemiau to, kiek atsieina išdirbimas. Jie sako, kad gazolino trustas, budamas neišpasakytai turtingas, tyčia taip supigina gazoliną tose vietose, kur yra nepriklausomų rafinerijų, kad jas išmušti iš biznio. Kad tas bus padaryta, tai trustas, anot jų, neturės jokios kompeticijos, pakels gazolino kainą iki dolerio už galioną ir tada lupdamas visuomenę šimteriopai atsilygįs už dabartinės kovos paneštuosius nuostolius.

Kaip ten nebebutų, šiandie gazolinas labai nelygiai parsiduoda: jo kaina yra tarpe 11c. ir 22½ c. galionas.

So. Dakotoj, kur gazolinas buvo 26.6 centai galionas ir gubernatorius paskelbė tokią kainą vagiška, sakydamas, kad gazolinos kaina privalytų buti 16c., šiandie gazoliną parduoda po 15½c. Texas'e vakar gazoliną pardavinėjo nuo 11c. Dallas'e iki 19c. Houston'e, Minneapolis'e gazoliną pardavinėjo po 12c., net po 11c.

Daugelis nepriklausomųjų rafinerijų sulaikė darbą 30 dienų, laukiant kol kainos tiek pakils, kad butų galima išdirbinėti be nuostolių.

Keliolika metų atgal, kad Rockefeller'is pradėjo ateiti į galybę ir organizavo "Standard Oil Co." trustą, buvo panašus mažesniųjų aliejinyčių naikinimas. Ten kur buvo nepriklausomieji "Standard" supigindavo gazoliną, pakeldamas jo kainą ten, kur jokios kompeticijos nebuvo. Tokiu budu "Standard" išeidavo be nuostolių, sunaikindamas mažuosius vietinius kompetitorius. "Standard" įsigalėjo, virto į trustą, kurį valdžia turėjo išdraskyti. Išdraskymas yra ant popieros, bet kad visos dalys "Standard'o" veikia išvien, tad faktinai trustas ir šiandie yra; ir matyt, kad jam jau vėl perdaug priviso nepriklausomų dirbtuvėlių, kurios darko monopoliavimą, tad galimas daiktas, kad trustas jas nóri panaikinti, vietomis parduodamas gazoliną pigiau, nė kaip ji dirbtuvei atsieina. Kai-kurie nepriklausomieji prirodė, kad jiems atsieina po 8c. nuo galiono tik darbininkams išmokėti.

Lietuvos Užuojauta.

WASHINGTON, D. C., rugp. 11 d., 1923 (L. I. B.). Apie Prezidento Hardingo mirtį Lietuvos Atstovas Čarneckis rugp. 3 d. vakare gavo oficialį Valstybės Sekretoriaus Hughes pranešimą, kuriame Valstybės Sekretoriaus prašyta liudną žinią pranešti Lietuvos Vyriausybei. Kaipo atsakymą į pranešimą Lietuvos Ministeris Pirmininkas Galvanauskas atsiuntė kabelį pavesdamas Atstovybei pareikšti Amerįkos Vyriausybei Lietuvos gilią užuojautą dėl prezidento mirties. Tas buvo padaryta per Valstybės Departamentą pirmadienyje, rugp. 6 d.

Antradienio vakare visos esančios Washingtone svetimų kraštų atstovybės uždėjo savo simpatijos išreiškimui mirusiam prezidentui vieną bendrą didelį vainiką. Paskutinei pagarbai atiduoti trečiadienio ryte buvo susirinkęs White House visas diplomatinis korpusas, dalyvaujant ir Lietuvos atstovui, ir iš ten palydėjo prezidento Hardingo kuną ligi Capitol, kur buvo atlikta pamaldos ir iš kur vėliau kunas buvo išvežtas prezidento Hardingo tėviškėn palaidojimui.

Nuliudimo ir pagarbos ženklui Lietuvos vėliava buvo nuleista ligi pusei stiebo per visą sąvaitę ligi rugp. 10 d. Taip pat Atstovybės ir Lietuvos Konsulato New Yorke raštinės buvo uždarytos trečiadienį, rugp. 8 d. (laidotuvių dieną Vašingtone) ir penktadienį, rugp. 10 d. (pakasynų dieną).

Bergdalas Mokėjo Apsiginti.

Eberbach, Vokietija. Vokietijoje gyvena Amerikos milijonierius (vokiškos kilmės) Grover Bergdall, kurs pabėgo iš Amerikos, kad išsisukti tarnavimo armijoje karės laikais. Pereitą subatą buvo pasikėsinimas išvogti Bergdalą, bet jis buvo per smarkus ir nušovė užpuoliką. Bergdalas buvo viename Eberbach'o viešnamyje, kad vienas iš susitarusios kuopos, Šveicarijos prancuzas Karlas Šmidtas, inžinierius, norėjo jį pagriebti, bet Bergdalas šovė į kaktą ir užmušė užpuoliką. Prie Šmidto buvo da du pagelbininkai: prancuzas Rožer ir buvęs rusų kunigaikštis Gagarin. Šiedu laukė ties viešnamio durimis automobiliuje, kol jų draugas neišves Bergdalą. Minia, dažinojus, kad norėta padaryti užgrobimas, butų sudraskius šiuodu, bet policija pasiskubino areštuoti ir išgelbėjo iš minios nagų.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "SANDAROJE."

Kazys ir Dėdė

—Sveikas, gyvas, Dėde, na, tai kur taip skubiniesi?

—Na, jau, nesigerink, vaike, vistiek šiandien atsiimsi nuo manęs ko esi vertas. Buvau beeinąs pas tave į namus, o kad čia susitikome, tai dar geriaus. Bet aš manau, kad tu, vaike, geriau nešdinkis nepradėjęs su manim diskusuoti, nes aš tiek turiu faktų prieš tave, kad tu jokiu budu neatsilaikyti.

—Labai gerai, Dėde, aš ir noriu, kad apie kiekvieną dalyką koplačiausiai pasikalbėti, nes ant kiek apie ką plačiau buna kalbama, ant tiek tas dalykas buna geriaus suprastas. Tad, pasakyk, Dėde, apie ką nori kalbėti?

—Nagi, vaike, tu man daug sykių sakei, kad ta jusų bedievybė arba žmonių progresas yra naudinga gyvenimui, o aš tau turiu pasakyti, kad tie visi bedievių išmislai, yra pavojingi kiekviename žingsnyje, ir to prirodymui, aš turiu faktus. Visų pirmiausiai, pasakyk tu man, ar orlaivis naudingas ar ne?

—Aiškus dalykas, kad naudingas. Jei butų nenaudingas, tai jo nebutų. Istorija mums parodo, kad pirmas pasikėlimas arlaivių buvo 1785 metais, t. y. 138 metai atgal. Per tą laiką, orlaiviai taip ištobulinti, kad šiandieną žmonijai suteikia skubų ir naudingą patarnavimą.

—O aš, vaike, turiu pasakyti, kad tai yra bereikalingas bedievių išmislas. Jei žmonės pirmiaus galėjo gyventi be orlaivių, tai butų galėję ir dabar. Priegtam, aš tau turiu, vaike, pasakyti kad dėl orlaivių daugiausiai platinas bedievybė!

—Aš nesuprantu, Dėde, kame dalykas. Nejaugi orlaiviai skraidydami ore išgaudo telegramus siunčiamus iš dangaus, arba, nejaugi jie išsklaido maldas siunčiamas Dievui, kadangi, Dėde, sakai, kad orlaiviai platina bedievybę?

—Šiur, vaike, kad taip yra. Šiandien dėl orlaivių žmogus negali nueiti į dangaus karalystę, dėlto daugelis ir virsta bedieviais.

—Ha-ha-ha! Pasakyk tu man Dėde, kur tu matei orlaivius užblokavusius kelią į dangų? Man rodos, kad jie neturi nieko bendro su tais, kur kas vaikščioja ar į dangų, ar iš dangaus. Juk jie skraido savo reikalais.

—Tai, jau, vaike, nedaryk išsisukinėjimų, nes aš turiu faktus ir tu esi pagautas.

—Tai, pasakyk, Dėde, kokie tie tavo faktai?

—Nagi, vaike, aš aną vakarą parėjau jau vėlai iš savo susiedo krikštynų ir jaučiausi labai pavargęs. Nuėjau atsiguliau, maniau pasilsėti. Vos ti užmerkiau akis, nagi, rodos, išmušė paskutinė valanda mano gyvenimo ir pradėjau mirt. Tuoj rodos, apsuptas aniuolų pradėjau kilt į dangaus amžiną karalystę. Kada jau buvau aukštai ore ir žemė vos tik buvo matyt, tuo tarpu iškaž-kur pasipainiojo orlaivis, ir kaip trenks man į nugarą! tai, vaike, tik pažaliavo akyse ir puoliau ant žemės. Iš to didelio išgąsčio kaip šokau iš lovos, kad net auzos langai subarškėjo! Tai matai, vaike, argi reikia dar geresnio prirodymo? Juk jei ne tas orlaivis, tai nors per sapną bučiau nukeliavęs į dangų ir matęs tenaitinio gyvenimo linksmybes. Tik pamislyk, ką tas viskas butų reiškę, bučiau galėjęs kaipo kokis pranašas visur keliauti versdamas bedievius prie tikėjimo, na ir tuo pačiu sykiu bučiau susirinkęs pakankamai gyvenimui grašių, nes į žmogaus buvusio danguje prakalbas visi eitų, ką ir tu pats butum padaręs.

—Aš manau, Dėde, kad tam visam tavo nelaimingam incidentui, ne orlaivis yra kaltas, bet tavo biskį per ankstyvas parėjimas iš krikštynų. Jei dar daugiaus bent pora valandų butum pabuvęs ir labiau "pavargęs" arba daugiau išsiplėšęs "naminės", tai visai butum nepastebėjęs, kad kas painiojasi ant kelio, keliaujant į nematomą gyvenimą.

—Tai tu, vaike, manai, kad tas viskas buvo dėl išsigėrimo? —agesnat! Tas man yra paprastas dalykas mano gyvenime. Kiek kartų aš esu buvęs gerai išsitraukęs, bet man nebuvo matomos jokios nematomos dvasios. Dabar tas viskas man apsireiškė todėl, kad turėčiau faktų prieš tave. Ir tu, vaike, nė nemėgink tą viską pateisinti, nes tie visi išradimai yra bedievių išmislas.

—Taip, Dėde, tie visi išradimai, kokius mes šiandien turime, tai yra mokslo vyrų tvariniai. Ant kiek mokslas plėtojasi, ant tiek atsiranda naujų išradimų. Tik pamąstyk, Dėde, kas butų, jei visi palei pečių susėdę ražančių suktų apie ranką, juk tąsyk visas pasaulis užsnustų...

—Tai, vaike, butų ramiausis gyvenimas. Sau žmogus pavalgęs papoteriautum ir galėtum ar namie sėdėti, ar kur išeiti pasivaikščioti, jokis pavojus nebutų. Na, o dabar, kur kada žmogus eini, tai visada turi buti pasirengęs prie mirties, nes kiekviename žingsnyje grėsia pavojus. Nori pereiti skersai gatvę, tai turi gerai apsižiurėti, nes armobilai kaip bitės zingia ir, jei tik neapsižiurėsi, tai tuoj dušia apleis kuną. Važiuoji treinų, tai net plaukai ant galvos stojasi, nes perkunišku smarkumu lekia per aukščiausius tiltus; lenda urvais po žeme. Išplauk ant vandenio, vėl tas pats. Vienas botas plaukia ant vandenio, kitas po vandeniu, ir kas minuta gali palindęs apverst, tai žusi, kad net nė tavo kuną nesuras. Sėdi auzoje ir tas pats, nes orlaivis gali nukrist ant stogo ir užmušt. Ale ką čia ir kalbėti, man apie viską atsiminus šiurpuliai eina per kuną, kad net baugų ir čia stovėti. Geriau aš eisiu namo.

—Tai keliauk, Dėde, tik kaip eisi, nežiurėk galvą užvertęs kur orlaiviai laksto, nes automobilius gali perblokšt.

—Gudbay, Kazy, pasimatysime kitą sykį.

Nors tu žmogau man dieną ir naktį tvirtintum, jog gerai girdi ir dar geriau matai, vistiek aš tave kurčiu ir aklu neperstosiu vadinęs iki tu nepamatysi savyje savo klaidų, neišgirsi savo sielos balso ir sąžinės skundų raudos.

SANDARIEČIAI! PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ" IR PRIKALBINKIT NAUJŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRAŠYKIT SAVO GIMINĖMS

RAYMOND'S

ATDARAS KAS SUBATVAKARĮ — 352-362 Washington St., Boston — ATDARAS KAS SUBATVAKARĮ

Daugybe Drapanu

Pirmas Pasirinkimas $25
Pačiam gale Krautuves, pirmos nuo gatves lubos.
Vilnonio audeklo etc. Visokio didžio.

Antras Pasirinkimas $20
Didele Daugybe Priekija Krautuves, Geri Siutai
Visokio Didžio

Trečias Pasirinkimas $15
Geri Siutai Visokio Kaino, Bet ne visokio didžio.

Ketvirtas Pasirinkimas 8.95
Didelis Skaičius Maišytu Siutu, Geriausi Palm Beaches

ANTROS LUBOS

KUDYKIŲ DAIKTAI

"HICKERY" GUMINĖS KELNAITĖS 15c
Antros rušies, bet gvarantuojamas nešiojimui.

"MILLER" GUMINĖS PAKLODĖS DĖL LOPŠIO ... 55c
Antros rušies, bet gvarantuojamas geram vartojimui.

VAIKŲ KELIŲ KALDRELĖS 25c
Pirmos rušies.

VAIKŲ BALTI MARŠKINĖLIAI 25c
Minkštos, baltos bovelnos.

VAIKŲ KALDRELĖS 55c
Lopšio kaldrelės, vaikams tinkamos spalvos ir piešinėliais.

Vaikų Drapanos

DAUGYBĖ GERŲ SIUTŲ
Mielynais ir Rudais Dryžiais
DVEJOS KELNES — 5.50

Vaikams OVERAUZES
Dvi geros mėlynos spalvos. Didžio nuo 7 iki 16 — 85c

Daug Crompton RUOŽUOTŲ SIUTŲ
8 iki 16. — 5.75

Vyrų Viršutinem Sklepe

Daug vyru khaki kelniu 1.00
Daug vyru overauziu 1.25
Vyrų overauzės ir džiuperiai, ilgi apsiautalai ir balto marškono drabužiai
Daug maudynių apsiautalų ir darbinių kelnių.

Moterų Apredalai

Daugybė Vasarinių Aprėdalų

Stalas su vasariniais apatiniais, Kelnės, Marškiniai, ir Seal Pack apatiniai Union Siutai 50c

Stalas su Moterų Envelope Marškiniais, Kelnės ir keletas Vaikų naktinių marškinių 65c

Stalas su Moterų naktiniais marškiniais, apsiautalais, Kelnėm ir marškiniais, padaryti iš minkšto muslino ir Batisto, gražaus vasarinio audeklo ir puikiai pasiuti 95c

Daugybė Moterų Windsor'o Crepe kelnių ..... 45c.

Moterų Gingham Bungalow Kvartukai ..... 65c.

Daugybė moterų juodų pančiakų (antros rušies) pora ..... 20c.

Daugybė Vaikų ruožuotų pančiakų, dydis 9½, pora ..... 20c.

Daugybė Moterų Flanelio naktinių marškinių, padarytų iš minkštos medvilnės 95c

Daugybė Moterų Crepe ir Cretonne prie namų saknės; vėliausios mados spalvose $1.50

Lietuviai Amerikoje.

NAUJI "TRIKSAI" IŠ GUDRAGALVIŲ.

Kaip iki šiol dvylikai apsimetėlių sekėsi valdyti šešias draugijas ir visą Pittsburgą.

PITTSBURGH, PA. Pittsburge yra keletas komunistų, ir jie turi arba turėjo šias draugijas: Aido Ratelis, ALDLD. kuopą, L. M. P. S. kuopą, L. D. partiją, F. S. of R. skyrių, ALDLD. apskritį. Na ir po tais vardais veikė: rengė balius, koncertus, piknikus su rusais ir vieni. Kol lietuviai rėmė ir ėjo į jų parengimus, buvo viskas gerai — rinko aukas Rusijai, aukas "Laisvei," aukas "Darbininkų Tiesai" ir kitiems galams. Buvo viskas gerai, kol žmonės davės save prigauti, tol jiems sekėsi, bet kada pamatė jų darbelius, kur jų aukos eina: į "Laisvės" raudondvarį Dėdelei ant munšainos (žiurėk "Keleivio" Nr. 29), tai nustojo žmonės turėt ką bendro su rusų agentais, ėmė šalintis nuo jų, jų draugijos viena po kitai ėmė bankrutyti.

Šiuos metus susidėję rengė pikniką Alwin Parke liepos 4 d., kurią L. R. Kryžius žėdnus metus turėdavo ir pelnldavo Lietuvos našlaičiams po $400.00, bet ir čia į skylę įlindo.

Pinigų propagandai nėra, kad daryt suirutes tarpe lietuvių, tai sumanė naują triksą. Ugi tai "Darbininkų Apsigynimo Taryba Vakarinės Penn." Ir atsišaukė į visas draugijas, kad siųstų atstovus į suvažiavimą rugp. 26 d. L. M. D. Name. (Tėmykit — nuo dr-jos po du, nes Pittsburge yra 6 komunistų draugijos, o komunistų tik 12-ka tėra Pittsburge, tai į žėdną po du teišeina!)

Na ir, žinoma, tada atsišaukimai į draugijas ir taip rinkimas aukų, kur proga vėl pasipinigauti.

Pernai gegužės 1 d. Pittsburge suėmė dalinant lapelius, kad nuverst valdžią, ir gavo kalėjime patupėt už tokį darbą gyventojas 138 Moultrie St. Tai šįmet prieš gegužę padarė kratas pas kaikuriuos ir suėmė, nors be jokio reikalo, kaip vėliau pasirodė, tai visus ir paleido. Bet mus komunistai tai sugalvoja, kad čia gali but gera proga da kartą pasipinigaut, tai ir pradeda atsišaukimą, kaip plieno darbininkai dirba 12 ir 14 valandų, tai duokit pinigų, o Pittsburgo komunistai juos paliuosuos.

Jeigu A. F. of L. pats Gompersas pasiėmęs tą reikalą nepadarys nieko, tai Dieve apsaugok nuo Pittsburgo komunistų. Pittsburgiečiai da atsimena plieno streiką 1920 m., kur visokie hotelių porteriai ir reinkočių agentai susispietę į komitetą ir eikvojo žmonių ir draugijų sudėtus pinigus: davė visiems, nežiurėjo, ar jis dirbo plieno fabrike, ar ne, bile sykiu streikavo. Na, o komunistai tai streikuoti visada, jei tik gautų po $10 į sąvaitę.

Toliau sako, kad balandžio 27 d buvo suareštuoti 3 lietuviai, kurie agitavo už 8 valandas plieno darbininkus, na o jų nė vienas nedirba plieno dirbykloj: Urbonas dirba mėsinyčioj, Jokubauskas pieninėj, Budinkas hoteliuos visą laiką; pora mėnesių kai jo moteris atvažiavo iš Lietuvos, tai tada nuėjo į fabriką, bet ko? — jis, žmogelis, ten agitavo.

Gal už darbininkus daugiau dirbęs, tai J. Baltrušaitis, o to jau nėra. Ir jis buvo areštuotas pats pirmutinis. Bet bėda su Baltrušaičiu: jis nepasiduoda "Laisvės" pasekėjams. Baltrušaitis rokuoja, kad jau "Laisvei" gana, jau raudondvarį turi, todėl reikia kita partija; jis nešoka pagal "Laisvės" smuika, tai Baltrušaitis da biauresnis ir už Sandariečius, todėl jo tarpe kenkimų jau nėra.

Tai kaszin ar šiuo komunistų triksu duosis daug draugijų sumulkinti? **Sandarietis.**

LINKSMAS VARPIEČIŲ IŠVAŽIAVIMAS.

Gerų tėvų gražiai išaugintos dukrelės.

NEW BRITAIN, CONN. Nepamirštamas išvažiavimas, kuris įvyko liepos 29 d. buvo surengtas Lietuvos N. Varpo Drjos. Skaitlinkas burys dalyvavo šiame išvažiavime. 10 valandą ryto susirinko visi į L. N. V. kambarius, 352 Park gatvės. Vieni susėdo į bossą, kiti į automobilius. Važiavimas labai linksmai įvyko, visu keliu buvo linksmos dainelės dainuojama. Kaip jau yra žinoma New Britaino jaunimas kur eina ar važiuoja, jie visur su dainomis laiką praleidžia. Merginos, jaunos varpietės, kurios dalyvavo šiame išvažiavime, mandagiai apsiėjo, matyt, kad yra gerų tėvų dukterįs. Nuvažiavus ten, po visų gražių pasilinksminimų, praleidus pusę dienos, nelaukiant vėlybos nakties, vėl grįžta visi linksmai atgal taip pat su dainomis. Čia dar turiu priminti, kad L. N. V. D. nenuilstanti prie veikimo: vieno sezono dar nepabaigė, jau rengiasi prie kito. Štai liepos 30 d. nutarė rengtis prie ateinančio žieminio sezono, tai yra lavintis prie koncertų, teatrų ir tt. Taigi visi "Varpo" nariai stokit į darbą visi iš vieno. Norintieji prisirašyt atsilankykite paskutinį mėnesio nedėldienį į susirinkimą, į L. N. V. draugijos kambarius. A. J. K.

PIRMOS PAMALDOS LIETUVIŲ TAUTINĖJE PARAPIJOJE.

Kolektuojant dolerinės ir penkinės ritasi į gurbelį.

PITTSBURGH, Pa. Lietuvių Tautiškos Šv. Jurgio Parapijos pirmos pamaldos buvo nedėlioje, liepos 22 d. Old Fellows Hall, N. 111 — 18-th St., S. S. Pamaldas laikė kun. J. Petruša. Į pirmas pamaldas žmonių prisirinko gana daug. Moters ištaisė altorių su gyvomis gėlėmis. Nors ir svetainėje, bet upas, matyt, pas žmones neišpasakytas. Kunigui kolektuojant tai dolerinės ir penkinės tik krinta į gurbelį. Galima drąsiai sakyti, kad nepriklausoma parapija gyvuos, kas, žinoma, Kaziui daug pakenks. Jis mat nematė reikalo nusileist jieškantiems teisybės ir manė, kad vis nusibos streikuoti ir turės sugrįžt prie jo. Bete žmonės, negalėdami apveikt Kazio (kun. Kazėną taip vietiniai čia vadina), tai sujudo savo nepriklausomą parapiją tverti. Ir Dieve padėk jiems. Kas ko nori, tegu ir turi. Daugelis ir gana laisvų žmonių sako: "Gerai, kad tveriasi lietuvių tautiška parapija, nors man gana jau jų, bet, kurie da negali be jos apsieiti, tai verčiau tebus lietuvių, o ne airių; gana jau svetimiems pribudavojom bažnyčių, jau laikas savo lietuviškas turėt, ką bus galima atsiekt tik steigiant Lietuvių Tautiškas Bažnyčias; todėl kai atsilankys kolektoriai, tai $25.00 ar $50.00 reikės duot."

Tai tokios pašnekos eina tarpe Pittsburgo laisvesnių lietuvių kas link Tautiškos Šv. Jurgio parapijos.

Pittsburgietis.

"AUŠRELĖ" PRADEDA ATEINANČIO SEZONO DARBĄ.

Pasirinko vieną veikalą, rinks dar ir kitą.

WORCESTER, MASS. Neatsižvelgiant ant vasaros šilto oro, "Aušrelės" dramatiškas skyrius veikia. Susirinkę savo kambaryj visi lošėjai turėjo gan ilgoką pasikalbėjimą apie veikimą ateinančiame sezone. Nutarta daugiau rimtesnių veikalų sulošti ateinantį sezoną. Taigi tuojaus pasirinko veikalą, kurį sulošs anksti rudenyj. Veikalas vadinasi "Amžinas Žydas," kurį sulietuvino A. Blažys ir išleido "Amerikos Lietuvis." Veikalas gan gražus, įdomus ir gan didelis, reikalaujantis gero prisirengimo ir nemažai lošėjų. Bet kadangi pas lošėjus galima patėmyti daug energijos ir gerą upą, tai iš kalno galima spręsti, kad bus tinkamai pastatytas. Pirmininkui F. Skliutui pakvietus, p-lė Juzė Rauktytė apsiėmė šį veikalą režisieruoti. Kadangi dar daug lošėjų liko be rolių viršminėtame veikale, tai nutarta tuo ir kitas veikalas surasti, kad visus prikergus prie darbo. Puiku! Lauksime ką norint geresnio ir didesnio ateinančiame teatrališkame sezone.

Kaukė.

VARNAS VARNUI AKIES NEKERTA.

Rusų raugo prisigėrusių "draugučių" darbeliai.

PATERSON, N. J. "Laisvėj" buvo pagarsinta apie Patersono lietuvius, betgi netaip, kaip reikia, nevisi buvo. Štai čionai gyvenantieji "Laisvės" skaitytojai ir Rusijos pasekėjai, kurie kovoja už Rusiją, o ne už savo tautą, ne už Lietuvą lietuviais budami, gerai apsišvietę kelias "Laisves" perskaitę ir dar Bimbos prakalbą girdėję pradėjo vesti nemorališkus gyvenimus. Kazys I. pradėjo ardyti šeimynišką gyvenimą savo ir kito savo draugo, taipgi "apsišvietusio," Jokubo T. ir buvo susektas. Buvo didelės peštynės, policija turėjo daug darbo, kol visus suareštavo po kelis kartus. Baisiai nusidėjo prieš visus Patersono gyventojus, tad buvo susirinkimas didžiausios Patersono draugijos, kurioje tie "draugai" priklauso ir buvo iškeltas klausimas apie prasikaltėlius, nes konstitucijos įstatai parodo nubausti tokius nelegalius darbus. Vieni sakė: "išbraukti!" kiti sakė: "atidėti ant kito susirinkimo," o vienas pasikėlęs narsus Rusijos pasekėjas Juozas D. sako: "kam tiek, draugai, bausti?" Nes, girdi, "ta moteris jau seniai ardosi savo gyvenimą."

Taigi stebėtinas dalykas, kad gal ir jis žino. Gal ir jis šeimynų ardytojas? **J. K.**

KRUVINA REVOLIUCIJA.

Skrybėlė gyvastį išgelbėjo.

PITTSBURGH, Pa. Komunistai revoliuciją kėlė liepos 21 d. po "pėdės", gerai "apsišvietę," pradėjo revoliuciją Adonas Kardonas ir Jonas Kepurutis. Adomas Kepurutį partrenkė, tas nuvirto, atsikėlęs paėmė stiklą ir drožė anam į galvą su stiklu. Laimė, kad pataikė į šiaudinės kepurės kantą, tai tik smilkinį gerai perkirto, kurį daktaras susiuvo. Jei ne kepurė, but gal visai užmušęs. Adomas buvo prisirašęs prie Sandaros, bet jo draugai privertė atsisakyt, kad negana revoliucijoniška draugija. **Sandarietis.**

LIETUVOS ŽINIOS

RAMUČIAI. Akmenės valsč. Apsigyveno čia grįžęs iš Amerikos lietuvių Petrošus. Nusipirko 8 deš. žemės, pinigų, matyt, dar turėjo, nes norėjo ten pat dar žemės pripirkti. Tik naktį birželio iš 9 į 10 dieną sudegė jo namai, o taip pat ir jis pats su žmona ir duktere. Po kelių dienų atvažiavo Mažeikių apskrities gydytojas su tardytoju, pradėjo kasinėti ir iš po nugriuvusio pečiaus ištraukė dar ne visai sudegusią Petrošienę ir dukterį. Pats Petrošius buvo visai sudegęs. Vienai moteriškių buvo aštriaus įrankio perkirsta galva, o kitai šonas. Matyt, žmogžudžiai visą šeimą iššudė ir kad paslėptų pėdsakas padegė namus. Piktadariai iki šiol dar nesusekti. Eina tardymas. Žmonės spėja, kad tas darbas yra žinovų.

Netoli, Klikuolių miestelio dar nuo caro laikų gyvena "staroverieriai" — sentikiai. Kaikurie jau prieš karą pasižymėjo turto ir arklių vogimu, o dabar dar daugiau vagia. Sentikis "Kuzma" už iššudymą tame pat miestelyje vienos žydų šeimos buvo išsiųstas Sibiran, bet kilus Rusijoj revoliucijai grįžo kaipo politinis prasikaltėlis Lietuvon, ir dabar vėl ramiai gyvena. Audeklų ant kluono per naktį negalima palikti, nes jie tuoj dingsta. Balandžio mėn. pabaigoj buvo pagauta gauja tų pačių sentikių už vogimą ir vienas žydas, kaipo vogtų daiktų pirkėjas. Daiktus žmonės po ilgų važinėjimų daugumas atgavo. Vagy, išskyrus vieną, paleisti gal dėl negalėjimo įrodyti vogime.

KAS ŽEMINA LIETUVOS VARDĄ.

Virbalio gelžkelio sargas Dailidė 2. VII. 23 val. eidamas pareigas, gavęs signalą, uždarė pervažiavimą, kadangi artinosi traukinys.

Tuo pačiu laiku nuo Eitkunų prisiartino prie pervažiavimo per gelžkelį pastotis su asmeniu, apsirengusiu kareivio uniforma. Šis pil. pareikalavo, kad Dailidė praleistų pastotį, bet paskutiniam atsisakius pats praleidė pastotį ir pribėgęs davė revolveriu į dantis Dailidei. Kilus riksmui subėgo piliečių, gelžkelio tarnautojų ir Virbalio stoties žandarai, kurie norėjo mušeiką sumušti. Dailidė atvedė jį stotin ir surašė protokolą. Tardant pasirodė, kad mušeika yra Kybartų žvalgybos viršininkas Plaušinaitis, kuris čia pat, visiems girdint pasakė, kad Dailidė gali džiaugtis likęs nenušautas. Gydytojas, apžiurėjęs Dailidę, konstatavo, kad jam yra permušta apatinė lupa.

Tai yra vienas iš daugelio atsitikimų, apie kuriuos ne valia spaudoj minėti, apie kuriuos žmonės tik draugams pašnabždomis pasisako.

Nors šešti jau metai gyvename nepriklausomu gyvenimu valstybėj, kurioj ant popieros piliečiams gerantuotos neliečiamybės teisės, bet kada gi, pagaliau, Lietuvos visuomenė pasiliuosuos nuo žvėriško sauvaliavimo, kada bus sudrausti tie niekintojai Lietuvos vardo, mindžiotojai žmogaus teisių?!

("L. ž.") Valstietis.

KAS DAROSI?..

MAŽEIKIAI. Liepos 2 d. muitinės bugalteris, išmokant tarnautojams algas, įdavė po keletą sudriskusių litų, o šiems paprašius juos atmainyti, griežtai atsisakė. Susitarę ėjo pas muitinės viršininką skustis, bet v-kas irgi nežinia dėlko nurodė "eiti ant turgaus" ką nors pirkti, už tuos litus, ir jei kas jų neimtų, tai esą galima su milicijos pagalba įteikti.

Kadangi čia pat veikiantis Lietuvos Bando skyrius iš Mažeikių muitinės suplyšusių pinigų nepriiminėja, tai nėra kaip juos žmoniškai išleidus. Aplakstę visą miestelį, rado kokį tai pažįstamą banko pinigų sąskaitininką ir "su privilegijomis"— užkertėj, litus išmainė. Tokiu budu iš valstybės tarnautojų per šmugelninkus į Liet. Banką pateko, keli suplėšyti litai ir dėlei tokio menkniekio buvo minima Varšava, Maskva, keikta valdžia, ir t. p. — muitinėj, tarnyboš metu.

TAURAGĖ. Matininkas Abramovič kaltinamas kyšių ėmime, buvo Šiaulių Apygardos Teismo valstybės gynėjo įsakymu areštuotas. Už kelių dienų 5000 litų laiduojant, paliuosuotas. Tas pats Abramovič. tebedalyvauja Apskrities Žemės Reformos K-jos posėdžiuose.

Tauragės futbolo laisvanorių komanda nuolat daro mėginimus ir su parubežinio pulko štabo kariais rungtynes. Rengiamasi suruošti abiejų futbolo komandų šventę su vaidinimais tyram ore.

Iš 12 į 13 liepos naktį Pagramantėlyj pil. Zeimeckio sudegė lentpiuvė. Spėjama, kad padegta.

Žemės Ukio M-jos raštininkas, pirmiau buvęs Tauragės Žemės Ukio įgaliotinio raštininku, Kovalčiukas, rusas, važinėja po Tauragės apskr. valdžios išnuomuotus dvarus ir iš nuominink̃u ima po kelis šimtus litų kaipo pardavimo pinigus už žemes, ant kurių nuomininkai gyvena.

Milicija pradėjo sekti prasikaltėlį.

L. J. Dr. Tauragės skyrius, žiemą veikęs energingai, vasarą surengęs porą gegužinių, apmirė. ("L. Žinios.")

IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO.

E. KLAIPĖDA. Liepos m. 15 d. vietos invalidų sąjunga švęs savo vasaros šventę. Joje dalyvaus ir kauniečiai invalidai.

Krašto Direktorijos parėdymu nuo birželio 28 d. perkant rugius, kviečius ir miežius nereikalinga turėti ypatingus liudymus, įvestus dar 1922 m. tuomeninės krašto valdžios. "P.L.B."

Pittsburgiečiai!

Ar žinote, kad rugpiučio 19 d. Pittsburgiečiams bus tokis jomarkas, kokio dar niekados nėra buvę. Minėtą dieną visos 3 Sandaros kuopos bendrai rengia Pikniką, kokio dar Pittsburgas nėra matęs.

PIKNIKAS BUS AMSIEJAUS UKĖJE, McKEES ROCKS, PA.

Kaip Pittsburgo taip ir apielinkės lietuviai nepraleiskit šios progos, nes svečių suvažiuos virš 2,000, o programas bus tokis, kokio dar niekas nėra matęs. Tad, valio visi į pikniką!

KELRODIS. Kurie nežino ir norėtų atvykti, tai geriausiai iš Pittsburgo paimti West Park karą 26 ant Liberty ir 5-th St., ir važiuoti lig Brown Hotel, o nuo ten trokas daveš iki farmos

M. SLEŽEVIČIAUS KALBA SEIME.

(Seka ant 8 pusl.)

žemes nuo svetimųjų, norinčių pasisavinti tas žemes. Reikalinga yra sustiprint musų tarptautinę padėtį, sustiprinti musų vidujinę padėtį, nuo kurios stiprumo pareina ir atsparumas musų užsienio politikoj — ir tam reikalinga yra ta koalicija, nežiurint į tai, kad šiandien gal didžiuma galėtų valdyt ir viena tą kraštą. Nors mes nesame daugumoj nei Seime, nei Ministerių Kabinete, bet vis dėlto ėjome į koaliciją, nes manom, kad ir toji dauguma nusistatė, kad šiandien yra reikalingas bendras darbas, kad šiandien reikalinga dirbti koalicijos pamatais, norint sustiprinti Lietuvą (Plojimas). Mes žinome labai gerai, kad ateis laikas, ir toliau mums teks vesti kova dėl tų idealų, dėl tų principų, kurie skiria mus nuo dabartinės Seimo daugumos. Mes labai džiaugsimės, kad tas darbas, kuris bus dabar pradėtas, bus ištikrųjų vedamas bendromis pajiegomis, norint išgelbėti Lietuvą. Aš norėčiau, kad ne tik mes, bet ir jus pamirštumet ir atmestumet savo partinius reikalus.

Eidami į koaliciją mes dėsime visų pastangų, kad panaikinus pas mus sauvalę ir įvedus teisėtumą.

Savivalingumo pas mus buvo daug. Bet mes tikimės, kad tie savivalingi žingsniai, kurie buvo padaryti, — kad jei eis pamirštin, kad šiandien stojęs naujas Kabinetas didelės domės atkreips į tai, kad visose gyvenimo srityse pirmoje eilėje butų pravedamas teisėtumas (Atstovas Draugelis, iš vietos: Ir tvarka) — Taip, po teisėtumo eina ir tvarka... Kur yra teisėtumas, ten bus ir tvarka; kur to teisėtumo nėra, ten jokiomis griežtomis priemonėmis, ponai, jus tvarkos neįvykinsit. Ir todėl mes, eidami į šitą darbą, nešame tvirtą norą ir pasiryžimą vykdyti tą teisėtumą. Mes tikimės, kad ir jus padėsit teisėtumą vykdyt. Tai ne tik krašte sustiprintų padėtį, bet ir pasauliui parodytų, kad mes verti buti Europos valstybių šeimynoje. Mes nepadarysim klaidų, kurių teko padaryti vidaus politiką vedant, mes tas klaidas turim mesti. Šitas noras — tvarkyti teisėtumo pamatais valstybę ir privedė mus prie bendradarbiavimo. Pabrėždami šitas sąlygas ir nusistatymus, mes tikimės, kad Ministerių Kabinetas paims tai domėn ir vykins visą tai, kas butina šiandien musų valstybei, kas butina tinkamam musų valstybės plėtojimuisi. Ir kai bus tas vykdoma — mes stosime vienon eilėn su visais, kurie teisėtumą vykins; mes ir Kabinete ir Seime remsim pirmučiausia tą, kas stengsis tą teisėtumą vykinti. Ne musų kaltė bus, jei teisėtumas nebus įvykintas dėl musų žmonių stokos vienur ar kitur. (Atstovas Draugelis, iš vietos: Kad teismai nebutų pergreiti) — Butų labai gerai, kad jie butų greiti, bet teisingi, ir kad jie pagautų visus, didelis ar mažas tai bus... Kas yra padaręs nusikaltimą — tą teismas turi pasiekti ir nubausti. (Iš kd: Ką advokatai tuomet veiks?) — Ir advokatų mažiau bus tuomet ir jums nereikės dėl jų sielotis.

Visais tais motyvais eidami mes balsuosime už pasitikėjimą Ministerių Kabinetui, tikėdamies, kad ne tik žodžiais, bet taip pat ir savo darbais Ministerių Kabinetas pildys tai, ką šiandien jis yra čia pareiškęs, — pildys kas buvo frakcijų nusistatyme pastebėta, pildys turėdamas omenyj teisėtumą ir Lietuvos gerovę. (Vl. ploja).

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencija s ir straipsnius TMD. reikalais reikia sųsti redaktoriaus V. Širv ydo, 193 Grand St., Brooklyn, N.Y. vardu ir adresu.

(Tąsa.)

Gerbiamieji:—

Sutinku su visais p. J. Sekio 4-ais įnešimais kas link leidimo Istorijos Braižinių su pataisymu prie 3-čio įnešimo.

Spausdinti visas knygas su audeklo viršeliais, su skuros tik tiek, kiek TMD. nariai užsisakytų iš anksto primokant "ekstra" už skuros apdarus.

Kaslink apsimainymo su musų leidiniais, tai sutinku su p. K. S. Karpavičiaus 4-tu įsešimu.

Nesutinku su p. A. B. Strimaičio sumanymu pirkti veikalą "Kandidas"; nariai nebus nuskriausti šitą metą, kad gaus Ist. Braižinius kad ir ne visą, but daug geriau, kad galima but apsimainyti musų leidiniais su Lietuvoj išleistomis knygomis, nes tuomet pasimažintų musų knygos, kurios dabar guli be jokios naudos ir nereikėtų daryt daugiau TMD. išlaidų.

Velidamas viso labo, jusų

JUOZAS ŠOLIS,

TMD. Knygius.

Kovo 8, 1923.

Gerbiamieji:—

Žinodamas daugelį praeities nuotikių, bučiau priešingas pavedimui visų reikalų dėl Wellso "Outline of History" p. Račkauskui; bet kadangi jo verstas veikalas, tai tikiu, kad geriau viską atliks už bile kokį kitą asmenį. Jei bus garantuota atspausdinimas bent $300 pigiau nei Amerikoje tai spausdinti Lietuvoje, tik ant viršelių teturi buti vienas TMD. vardas. Vokiečių firmos nežino ar ta įstaiga Lietuvoje ar Amerikoje ir nėra reikalo tai sakyti. Uždėti ant knygutės taipgi reikia "Printed in Germany" dėl Custom House taisyklių.

Spaudinti 5,000 egz. Lietuvių tauta atbunda ir tiek bus reikalinga. Beto pardavinėjant TMD. grįžtų įvestyti pinigai, už kuriuos galima butų leisti kitus raštus. Nariams skiriamos knygos turi buti apdaruose, o nariai apsimokės; jei ne — tai ir taip jiems verta duoti, kadangi menkas knygas gavo ikšiol.

"Kandidą" neimti, nes ta knyga spausta Amerikoje. Jau sykį buvo padaryta klaida su "Lenkų Apaštalavimu Lietuvoje". Stengtis kogreičiausia išgauti "Odisėją" kas yra lengva, ekspedijuojant ją paštu, o ne krioviniu (freitu). Lai Lietuvoje įriša po 10 egz. į pakelį ir tuos pakelius registruotais siuntiniais siunčia stačiai kuopų raštininkams. Tada nereikės nei muitų mokėti, nei už persiuntimą kuopoms, ir knygos bus čia gegužės mėnesyj, jei ne anksčiau. Aš tokiu budu gaunu visas naujausias knygas iš Lietuvos. Imti "Odisėją", nes tai klasiškas literaturos veikalas. Jei ne mainomis, tai nuperkant parankia kaina.

Piešinius duoti dailininkui Rimšai. Su pagarba,

Vyt. Širvydas.

Kovo 9 d., 1923 m.

Gerbiamieji:—

Jei mano žodis ką nors reiškia šiame tarime, tai aš sutinku, kad reikalinga dėti visų pastangų kogreičiausiam išleidimui "Istorijos Braižinių" ir šitą leidinį spausdinti Europoje, jei tas atsieitų kad ir šimtu dolerių pigiau, atskaičius visas išlaidas. Taipgi sutinku, kad tuo reikalu rupintis butų įgaliotas pil. V. K. Račkauskas, kuris jau yra apsipažinęs tais reikalais Lietuvoje. Jam taipgi pavesti ir reikalingais piešiniais pasirupinti, pavedant juos nupiešti p. Rimšai. Ant TMD. leidinio negalima dėti vardo kitos firmos. Jei be to negalima apsieiti, tai reikalinga jieškoti kitos išeities. Kiti leidinio prižiurėtojai nereikalingi, kuomet pati "Vaivos" bendrovė apsiima prižiurėti spausdinimą.

Reikalinga dėti visų pastangų kuogreičiausiai gauti iš Lietuvos "Odisėją" arba kitą tinkamą veikalą, kad tuojaus butų galima duoti TMD. nariams knygų, nes kitaip organizacijos negalima išjudinti prie aktyvesnio veikimo. Butų galima paimti net ir tą patį "Kandidą," kaip pil. A. B. Strimaitis siulo, jei tatai butų galima gauti mainais ant TMD. išleistų raštų. Už pinigus pirkti "Kandidą," mano nuomone, butų netikslu.

Su pagarba S. E. Vitaitis.

Kovo 10, 1923.

TMD. Sekr. g. J. Sekiui.

Gerbiamasis Tamsta:—

Siųsdamas Tamstai Krivulę Nr. 1, pranešu, jog aš iš savo pusės nieko prie jos neturiu pridėti, lauksiu tiktai formalio TMD. Centro Valdybos įgaliavimo ir, gavęs jį, imsiuos darbo, kad Wellso kurinys butų kuoveikiausiai išleistas ir kad gavus iš Švietimo Ministerijos reikalinkas knygas.

Reikšdamas g. Tamstai gilios pagarbos, lieku

V. K. Račkauskas,

TMD. Lit. Komis. Narys.

Pil. V. K. Račkauskas,

New York City.

Gerb. Tamista:—

Krivulė TMD. naujų leidinių —"Istorijos Braižiniai" — ir apsikeitimo "Odisejos" reikale jau apėjo per valdybos narius ir iš jos matyti, jog visi nariai sutinka Tamistai pavesti surasti spaustuvę Lietuvoje ar per Lietuvą ir atiduoti spaudon "Braižinius," taip pat paveda susitarti ir atiduoti darbą tam veikalui reikalingų piešinių perdirbimą, pagal Jusų man pirmiau prisiųsto raporto sugrįžus iš Lietuvos.

Čia siunčiu jusų kopiją jums atgal, kuri ėjo su krivule, gi pats originalas randasi pas mane, man tiesiog tada prisiųstas.

Geistina butų darbas kogreičiausia pradėti. Pirmiausia imtis butų gera apsimainymą Odisejos ant musų leidinių, nes tuo tarpu ką nors turėtume nariams duoti, na, o savu keliu pradėti rengti spaudon piešinius ir patį veikalą "Istorijos Braižiniai."

Kontraktai reikale šio veikalo jau padaryta iš pirmiau su vertėju, na, o kas lieka dėl spaudos ir kitų dalykų, sekant jusų raportą, pavedame jums atlikti, visų susitarimų ir vedamų darbų kopijas prisiunčiant Centro valdybai.

Pasitikiu, kad Tamista pasidarbuosite tame reikale tinkamai ir greitai ir kad mes, kaipo Centro Valdyba, ir visa Draugija su naujomis viltimis, laukdami to veikalo, galėsime energingai darbuotis organizacijos plėtime, turėdami ką žmonėms ne tik žadėti, bet su laiku ir duoti.

Liekuosi, su tikra pagarba,

K. S. Karpavičius,

TMD. Centro Pirmininkas.

PRIEDAI.

Perėjus šiai krivulei ir pradėjus imtis darbo leidimu Wells'o Outline of History pasirodė, kad mes šio leidinio 1-mojo tomo netaip greit turėsime, gal į pabaigą tik šių metų arba pradžioje 1924, taipgi pasirodė, kad iš Lietuvos naujų leidinių taipgi negalime gauti, taipgi buvo paleista paties g. pirmininko Karpavičiaus krivulė reikale paėmimo Kandido ir C. V. nariai vienbalsiai nubalsavo paimti tiek egz. kiek yra narių užsimokėjusių už 1922 ir 1923 metus.

Taipgi pasidarė keletas permainų ir leidime Outline of History spausdinsime tik pirmosios laidos 3000 ir visas knygas įrišime į audeklo apdarus. Taigi visi TMD. nariai gaus knygas su apdarais be jokio ekstra damokėjimo, tik reikalinga iš visų narių darbo, kad padirbėtų TMD. kiek galint daugiau prirašinėdami prie Draugijos naujus narius.

C. V. ruošia apie TMD. agitacinę brošiurėlę sykiu su TMD. knygų sąrašu. Kaip tik bus gatava, tai tuoj kuopų viršininkai gaus po keletą egzempliorių dėl agitacijos.

Dar TMD. kasininkas A. B. Strimaitis turi keletą TMD. ženklelių. Butų gerai, kad kuopos užsisakytų ir platintų tarp narių. Ženklelio kaina tik $1.50. Pinigai Centran reikia siųsti sykiu su užsakymu.

Vienas kitas iš C. V. narių kartais prisimena laiškuose, kad TMD. Seimai - suvažiavimai butų sykiu su Sandaros metiniais suvažiavimais. Šiuo reikalu dar organe nebuvo rašyta. Butų gerai, kad šis sumanymas plačiau organe butų išgvildentas ir narių apkalbėtas.

Organo redaktorius p. V. Širvydas karts nuo karto talpina organe laiškus musų rašytojų, kurie kreipiasi prie TMD. dėlei išleidimo jų raštų ir nurodoma veikalo pamatinė apžvalga-turynys, bet musų organe nariai mažai įdomauja ir nieko plačiau neprasitaria: kurie veikalai TMD. naudingi ir reikalingi.

Jau už mėnesio, kito prasidės rudens sezonas. Butų geistina, kad jau kuopos rengtųs prie darbų ir agitacijos dėl TMD. Ypač, kad kuopos parsitrauktų iš Centro knygų ir visuose viešuose susirinkimuose jas platintų. Kaip knygynams, taip ir kuopoms Centras duoda didelius nuošimčius ant knygų. Pasiskubinkite iškalno užsisakyti.

Su visais TMD. reikalais kreipkitės į Draugijos sekretorių šiuo adresu: Jonas Sekys, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

J. Sekys.

APLEISTI KAPAI.

Baisogalos apylinkėje, važiuojant Šeduvon, netoli kelio randasi karių kapai žuvusių didžiajame kare.

Vokiečiai buvo juos pušelėmis apsodinę, padarę vartus ir išvedę nuo kapų iki vieškelio pušelių kelelį. Dabar kapai visai apleisti. Piemenys atsivaro bandą, žaidžia ir mindo kapus. Manau nereikėtų jų apleisti. Nes kitaip istorinės vietos ir ženklo neliks.

KREIPDAMĖSI Į BILE ĮSTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAIP BIZNIERIŲ, PAŽYMĖKITE, JOG SUŽINOJOTE "SANDA-

BUVO NERVUOTAS IR SUGRIUVĘS.

Dabar gali valgyti sočiai tris kartus į dieną.

Taip liudija p. Emery B. Shank, iš Harrisburgo, Pa. Jis sako: "Per šešerius metus buvau sugriuvęs, silpnas neturėjau jokio noro ir nesidomėjau savo darbu. Visuomet buvau apimtas baimės, vis buvau šaltas, nervuotas ir blogas upas užeidavo. Maniau, kad aš iš proto išeisiu. Po suvartojimui jusų stebėtino Nuga-Tone'o aš vėl atėjau į save. Aš galiu tris kartus į dieną sočiai pavalgyti, nesu nervuotas ir nesibijau šalčio." Nuo nervuotumo, nevirškinimo, skrandžio negalės, vidurių užkietėjimo, silpno širdies veikimo ir menkos apytakos Nuga-Tone neturi sau lygaus. Pamėgink pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik $1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bonkelės), arba pasiųs tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory(1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems $1.00.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street

Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).

OFISA VALANDAS:

Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

STRAIPSNIS XVI.

Kudikio Svoris ir Miera.

Tėvai turėtų reguliariškai pasverti savo kudikį ir užsirašyti skaitmenis. Per pirmus šešis mėnesius rekomenduojama sverti sykį į sąvaitę, o paskui du sykiu į mėnesį laike antrųjų metų. Silpnesni kudikiai reikia sverti dažniau. Sveikas, normalus kudikis praranda dešimtį ar vienuoliką nuošimčių savo svorio dvi dienos po giminui, ir neatgauna iki dešimtos dienos.

Tolimesnis slugimas svorio po antrajai dienai parodo, kad kudikis reikalauja daugiau maisto negu jam krutįs suteikia.

Abelnai, kudikis pabaiboj pirmų metų sveria tris sykius daugiau negu svėrė gimęs. Kas sąvaitę sveikas, normalus kudikis, paprastai, įgyja nuo keturių iki šešių uncijų svorio. Abelnas augštis gimusio kudikio svyruoja tarp 16 ir 24 lolių, o svoris tarp šešių ir aštuonių svarų. Vyriški paprastai sveria puse ar trimis ketvirtadaliais svaro daugiau negu mergaitės.

Kudikio svoris ypatingai didėja bėgyj pirmųjų dviejų sąvaičių. Po to, iki penkto mėnesio ugio didėjimas eina laipsniškai, kuris tęsiasi nors jau ne taip sparčiai, iki metų galo. Bėgyj antrų metų kudikis paaugėja keturispenkis colius; bėgyje trečių, nuo trijų iki keturių colių; bėgyje ketvirtų, nuo dviejų iki trijų, o nuo šitų iki vienuoliktų kudikis veik kasmet paaugėja vieną ar du coliu.

Laikotarpis, kuriame kudikis labiausia auga yra pirmieji penki jo gyvenimo mėnesiai, ypatingai jis didėja antrame mėnesyje, kuriame kudikis turėtų dagauti po šešias ar aštuonias uncijas svorio.

Sekanti lentelė parodo vidutinį svorį kudikio nuo pat gimimo.

Lentelė rodanti kudikio vidutinį svorį.

Gimus—	
Berniukas	7.55
Mergaitė	7.16
Trijų mėnesių—	
Berniukas	12.10
Mergaitė	11.60
Šešių mėnesių—	
Berniukas	16.00
Mergaitė	15.5
Dvylykos mėnesių—	
Berniukas	20.5
Mergaitė	19.8
18 mėnesių—	
Berniukas	22.8
Mergaitė	22.0
24 mėnesių—	
Berniukas	26.5
Mergaitė	25.5

Toms motinoms, kurios turi kudikius, bet negali jų žindyti, rekomenduojama Borden's Eagle Pienas bonkutėms. Tai yra puikiausias pienas ir geriausias cukrus, moksliškai sumaišytas ir prirengtas. Borden's Eagle Pienas yra maistas budavojas stiprias kojas ir sveikus kunus. Jis kudikiui suteikia svorio, kuris reikalinga sveikatai ir normališkumui. Jis remiama ir rekomenduojama gydytojų per 65 metus dėlei jo augštos kokybės. Motinos ras kad ir normališkai sveiki kudikiai nuolatos augs ir plėtosis su Eagle Pienu. Jei nežinot kaip vartot Borden's Eagle Pieną, iškirpkit kuponą paskelbimo, kuris telpa laikraštyje, ir prisiųskit jį į The Borden Company, o gausit visai dykai savo kalboje instrukcijas kaip penėti kudikį, bei kitokių raštų duodančių informacijų kaip prižiurėti savo kudikį.

Skaitykit šiuos straipsnius kas sąvaitė ir pasidėkit ateičiai.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

Pr. Žyvatas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St.,
Scranton, Pa.

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuve

Patyręs dentistas prieinamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P.M. Nedėliomis 11 iki 12 P,M, Tel. 3310 Park.

TELEGRAMAS

Didžiausis lietuvių visuomenės, tautybės ir pažangos laikraštis, išeina kas šeštadienis ir yra pašvęstas mokslo, švietimo ir žinių dalykams. Jo kalba yra gryna lietuviška ir visiems suprantama. Jo turinys įvairus ir turtingas. Jame skaitytojas ras žinias apie svarbiausius atsitikimus Amerikoje ir visame pasaulyje iš politikos lauko, mokslo srities, klasių kovos ir visuomeniško gyvenimo. Kiekviename numeryje yra dedama peržvalga svarbesniųjų straipsnių paskutiniuose kitų Amerikos lietuvių laikraščių numeriuose ir parinktiniai raštai musų geriausių rašytojų — eileraščiai, apysakos, monologai, juokai ir tt. Telegramo uždaviniu yra plėsti skaitytojo pažintį, tobulinti jo etinį skonį, supažindinti jį su jo arčiausiomis aplinkybėmis ir teikti jam dvasinio smagumo gerą apštį be kamantinėjimo jo sąžinės, įsitikinimų, pažiurų ir silpnybių.

Jei nori plačiau matyti pasaulį, daugiau žinoti, aukščiau dvasiniai visuomenėje pakilti ir pilniau apšvietos vaisiais gerėtis tai skaityk Telegramą. Užsirašyk jį dabar ir nepraleisk jo sekamo numerio, kuris bus labai įdomus ir turiningas. Kaina metams tik $1.00. Prisiųsk jį ŠIANDIEN.

"TELEGRAMAS"

666 W. 18-th St., Chicago, Ill.

PASISKUBINKIT UŽSIRAŠYTI "DIRVĄ"

Nuo 25-to numerio "DIRVOJE" spaudinama garsaus viso pasaulio literaturoje Eu gene Sue Romanas antgalviu "Amžinasai Žydas." kaina metams $2.

NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS

Tik ką gavome naujų knygų iš Lietuvos.

1) Kurybos Keliai, iliustruota, kaina $1.; 2) Gaigės, dvimėnesinis žurnalas, iliustruotas, NN. 1 ir 2, kaina po $1; 3) Kauno miesto albumas, 54 paveikslai Kauno, kaina $1; 4) Traukinys, Juozo Tysliavos eilės, kaina 25c.; 5) Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų, Julio Verno, su Kalpoko pieštais paveikslais, kaina $1; 6) Ant Politikos Laktų. Politinio šaržo Albumas 35 spalvuoti paveikslai. Piešė Ad. Varnas, tekstą parašė Vaižgantas, kaina $2. Agentams nuleidžiame nuošimtį. Reikalaujame agentų visuose miestuose. Geros sąlygos. Smulkesnis aprašymas telpa "Dirvoje." Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu:

"DIRVA" 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Didelės Dovanos

Laikraštis "VIENYBĖ" eis TRIS SYK SĄVAITĖJE pradedant su RUGSĖJO 1 D., 1923 M. Prenumerata nuo naujų metų $4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d., 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d., 1924 m. Tik tam laikotarpyje bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. — $1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.

2.—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų tam metinė prenumerata TIK $3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĖ"

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

SUMUŠĖ POLICMANĄ.

Pereitą subatą, 2 val. po pietų So. Bostono City Point stoties policmanas Crowley areštavo padaužų gengę. Kada paėmė už kalnieriaus tulam Thomas Mulkern, 23 m. gyvenantį 103 Circuit St., Boxbury, tada supuolė mušeikų padaužų gauja, pervertė policmaną ant žemės ir ėmė mušti kojomis spardydami. Nors policmanui buvo juodai užmušta akis ir apiplėšyta uniforma, bet kaltininko nepaleido ir pritraukęs prie bakso palei Eighth ir Dorchester Sts. ir davė signalą į policijos stotį N. 12, iš kur pribuvo vežimas policmanų jam į pagelbą. Pribuvus policmanams liko suimti sekanti padaužos: Thomas Mulkern, 23 metų, 103 Circuit St., Roxbury, George Lee, 28 metų, 5 P St., So. Boston, Humphrey Kearney, 23 metų, 12 Arcadia St., Roxbury ir Arthur Lemay, 26 metų, 396 K St., So. Boston. Policija sako, kad tai liko suimtas tas padaužų burys, kuris jau nuo seno siaučia apie tą vietą.

SUĖMĖ 59 BAČKAS ALKOHOLIO ROXBURYJE.

59 bačkos alkoholio, kurio vertė skaitoma nuo $12,000 iki $15,000 suimta Roxburio veraužėj, 1270 Columbus ave.

JUODUKAS NORĖJO PAPIAUT JUODUKĄ.

Tuli Cooper ir Johnsonas juodukai, beargumentuodami apie Johnsono motiną supyko ir Johnsonas puolė su britva ant Cooper perrėždamas jam veidą ir kaklą. Vienas nuvežtas ligoninėn, kitas kalėjiman.

BURDINGIERIUS NUSINUODIJO GAZU.

Tulas J. Brown 45 metų, 24 Dwight St. nusinuodijo gazu savo kambaryje. Mirties priežastis nežinoma.

MIRĖ SENIAUSIA BROCKTONO MOTERIS.

Rugpiučio 10 d. mirė H. Nelson 98 metų amžiaus, manoma, kad tai buvo seniausia moteris Brocktone.

DĖL PALIKIMO VAIKAMS NUŽUDĖ MOTERĮ IR SAVE.

Henry Schlee Duxbury, Mass., kad palikti vaikams turto mirtinai sužeidė savo moterį, kuri randasi ligongutyje ir vargiai pasveiks ir save ant vietos nusižudė. Po papildytos saužudystės rado jo paliktą laišką, kuriame jis sako: "Aš ir mano moteris esame seni ir dirbt negalime. Iki mirties mes praleisime visą savo sutaupytą turtą ir vaikams nieko neliks. Tai geriausis išėjimas mums nusižudyti, kad musų turtas liktų musų vaikams, jų gyvenimo pradžiai."

RADO KUNĄ.

Mistic upėje rado žmogaus kuną, apie 45 metų amžiaus, apie 5 pėdų, 8 col. augščio, sveria 175 svarus. Policija daro tyrinėjimą, kad sužinojus, kas jis ir koki priežastis jo mirties.

GYVYBĖS GELBĖJIMO LEKCIJOS.

Šią visą savaitę, Nantasket maudynėse bus dykai duodamos gyvybės gelbėjimo lekcijos, kaip gelbėti skęstančius. Lekcijas duos kapitonas Jack Wallace, Raudonojo Kryžiaus gyvybės gelbėjimo ekspertas.

HARDINGO ŠUO BOSTONE.

"Laddie Boy" mylimas velionio Hardingo šuo, kuris yra garsiausis visoj Amerikoj, liko atiduotas Harry Barker, slaptam policijos agentui, kuris dalyvavo su buvusiu prezidentu jo kelionėje po Alaską. Barker atidarys savo ofisą Bostone ir tą šunį laikys su savim.

PRAŽUVO MERGAITĖ.

Elena Laukoniutė 8 metų mergaitė, 28 Bristol St., Cambridge, Mass. kažkur pražuvo ir tėvai jos neranda. Ji išėjo iš namų pereitą ketvergą 7:30 val. ryte ir negrįžo. Manoma, kad kas važiuodamas automobiliu ją pagavo ir išsivežė.

ŠVENTĖ HARDINGO LAIDOTUVIŲ DIENĄ.

Pereitą penktadienį, rugp. 10 d. buvusio prez. Hardingo laidotuvių dieną Bostonas šventė. So. Bostone, kaipo lietuvių apgyventoj vietoj taipgi buvo švenčiama, nes visos lietuvių įstaigos bei bizniai buvo uždari. Taipgi buvo uždara Sandaros Adm.

Nors Hardingas buvo masonas, bet visose katalikų bažnyčiose buvo laikoma pamaldos. So. Bostono lietuvių bažnyčioje taipgi buvo pamaldos. Palei šv. Povilo katedrą ant Tremont St. buvo susirinkus 10,000 minia, kur ant katedros laiptų buvo daromos tam tikros ceremonijos.

BAUDŽIA UŽ HARDINGO PAVEIKSLŲ PARDAVINĖJIMĄ.

Bostone liko nubausti du žmonės po $50 už buvusio prezidento Hardingo paveikslų pardavinėjimą, nes neturėjo "petliorių laisnių.

NAUJOJI ANGLIJA NESNAUDŽIA.

Boston'o majoras Curley rugpiučio 13 d. vakare pranešė Hammond'ui, federalės anglies komisijos pirmininkui, kad jis sušaukė ant rugp. 20 d. susivažiavimą 38-nių majorų Massachusetts valstijos, idant apsvarstyti, ar nebutų gerai miestams užtraukti didesnę paskolą ir pirkti kietosios anglies iš užrubežės, iš velšių. Curley taipgi pareiškė, kad jei iki ateinančio pirmadienio nebus išrištas anglies streiko klausimas, bus pirkta apie 1,000,000 t. velšių kasyklų anglies ir bus apsisaugota nuo minkštosios anglies prekėjų konspiracijos priversti vartot minkštąją anglį. Curley taipgi sakėsi pasistengsiąs praplatinti šildymą namų aliejum.

Ir dabar Bostonas yra pirkęs 200 tonų užrubežinės anglies po $14.60 toną.

ARGUMENTUOSE PANAUDOJO PEILĮ.

Pereitą panedėlį po pietų So. Bostone tarp M Devine, 31 m., 61 C St. ir T. Kelly, 180 W. 4-th St., iškilo argumentai; beargumentuodami susibarė, ir Kelly panaudojo peilį prieš savo oponentą. Argumentavimas pasibaigė taip, kad Devine liko nugabentas į Carney ligoninę, o Kelly užrakintas kalėjime.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

A. L. T. Sandaros 81 kuopos bus nedėlioje, rugpiučio 19 d., 1923 m., 9 Water St., Hudson, Mass. Gerbiamieji nariai, malonėkite visi butinai susirinkti, yra labai daug svarbių dalykų aptarti.

Rašt. S. Tataronis.

DIDŽIAUSIAS BALIUS.

Rengia S. L. šv. Kazimiero, "Labor Day," rugsėjo 3 d., 1923 m. Lietuvių Svetainėje, E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Todėl yra tikimasi, kad kitos draugijos ir kuopos panašių pasilinksminimų tą dieną nerengs, bet visi rems šitą visuomenišką draugiją. Balius prasidės nuo 3 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakties.

Visus kviečia **Komitetas.**

REIKALINGA

Mergina, kuri lankiusi High School, ir kalba lietuviškai, dirbt advokato ofise. Atsišaukit
350 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

3 Automobiliai

Turi buti greitai parduoti, Buick coupe 1920 metų naujai sutaisytas ir numaliavotas, prekė $750.00. Studbaker 1918 metų, septynių pasažierių gerame padėjime, prekė $175.00. Badilac 1915 metų septynių pasažierių naujai sutaisytas ir numaliavotas, prekė $450.00. Mes parduodame senus automobilius pigiai todėl, kad mes juosius gauname **mainais** ant naujų Buick automobilių.

NAUJI BUICK'AI 1924

Jau čionai ir mes parduodame juos ir taipgi išmainome ant senų. Taipgi parduodame visokias automobilių dalis (parts), išmainome senas baterijas ant naujų. Parduodame visokias automobilių reikmenis Lietuvių garadžiuje prie "Court House."

BROADWAY GARAGE.
541 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1370.

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Corneli University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

UŽSIRUKYKITE!

Geriausi Cigarai
22 Karat 8c.; 2 už 15c.
Westwood 10c.; 10 už 95c.
Unijistų rankom dirbti.
MAX SCHUBERT
Fabrikantas
473 W. Broadway ir
Dorchester Street,
So. Boston, Mass.

AKIŲ SPECIALISTAS.

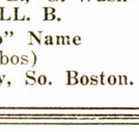

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesa užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsireiškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą
J. L. PAŠAKARNIS, O.D.
377a Broadway, cor. E St.,
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.
Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į labaratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA SANDAROS 7 KUOPA IŠ SO. BOSTON, MASS, IR 22 KUOPA IŠ NEWTON UPPER FALLS, MASS.
——NEDĖLIOJE——
Rugpiučio-August 19 d., 1923
ANT VLADO SHAMEKLIO UKĖS, Everett St., ELLIS, MASS

Kurie norite gražiai laiką praleisti, tai atvažiuokite į viršminėtą pikniką. Ukė yra viena iš gražiausių, nes yra didelė lygi pieva, aplink apaugusi medžiais, kur galima linksmai žaisti. Taipgi bus visokių žaislų, dainų ir kitokių pamarginimų. Taipgi bus visokių užkandžių ir gėrimų.

Specialiai trokai išeis nuo Sandaros ofiso 10 val. ryte, kurie norite linksmai nuvažiuoti, užsiregistruokite iš anksto Sandaros **ofise, 327 E St.** **Kviečia RENGĖJAI.**

P. S. Automobiliais reikia važiuoti Norwoodo keliu iki Everett St., Ellis, Mass., ten užsukti po kairei tiesiai į pikniką. Karais reikia važiuoti iki Forest Hill, nuo ten paimti Washington and Grove St. važiuoti iki Grove St., ten paimt Norwoodo arba Walpole karus ir važiuoti iki Everett St., ten išlipus eiti po kairei keliu tiesiai vieton.

PIKNIKAS!

Atnaujintas Koncertas ir Piknikas, kuris turėjo įvykti 28 ir 29 Liepos-July, dabar bus
RUGPIUČIO-AUGUST 18 ir 19 DD., 1923 M.
Šis piknikas įvyks MAPLE PARKE, šalę Lawrence, Mass. Rengia ADP. I Dist., ALDLD. 7 Apskr. ir LMPS II Rajonas. Dalyvauja iš 28 miestų visos Naujosios Anglijos 48 kuopos. Subatoje šokiai iki vėlai nakties. Nedėlioje koncertas, kuriame dalyvauja sekami chorai: iš Norwoodo "LL. Latelio"; iš Worcester "Aido"; iš Gardner; Hudson; So. Boston "Laisvės"; Haverhill ir Lawrence. Duetas — Orchestra —Kvartetas.
Koncerte kalbės dd. J. ŠUKYS, buvusios LSS. "tėvas." J. M. Karsonas (kuriam trukis nutraukė kojas); K. B. Karosienė iš Easthampton, Mass.; M. M. Plepys, ADP. LS. organizatorius.
Lawrence syločiai 12 vyrų trauks virvę su kitais miestais.
Kviečia KOMITETAS.

Pranešimas!

Pranešame gerbiamiems kostumeriams ir visiems pažįstamiems, kad mes savo geležinių daiktų krautuvę perkeliame į buvusią Frank Hill Co. vieta PO NUM. 379 BROADWAY
SUBATOJE
Atidarėme **Rugpiučio-August 4 d.**
Priežastis persikėlimo, tai vietos trukumas, kur nebuvo galima visiems tinkamai patarnauti.
Visko Reikalaukite Viską užlaikysime kas tik rišas su geležinių daiktų krautuve. Parduodame ir parduosime viską už pigiausias kainas.
Išpardavimas Persikėlus į naują vietą bus išpardavimas didelių daiktų už nupigintas kainas.
Tad kviečiame visus į naują musų krautuvę, o visiems suteiksime geriausį patarnavimą.

SO. BOSTON HARDWARE CO.
379 Broadway **So. Boston**
Tel. So. Boston 0122.
J. KLIMAS ir P. BOLYS, Savininkai.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.
H. CABITT.
100 SALEM STREET, **BOSTON, MASS.**

ŽINOTINA.

Cambridge ir Apielinkės Lietuviams

Kad Cambridge Sales Corp. vedama K. Urbono, drapanų krautuvę perkėlė į naują nuosavą vietą po numeriu 875 **Main St., Cambridge, Mass.** Vieta daug didesnė ir parankesnė geresniam patarnavimui. Kviečiame visus ateiti pasipirkt reikalingų drabužių. Užtikriname, kad visi busite užganėdinti pirkdami pigiau negu pas svetimtautį. Kiekvieno daikto gerumą mes gvarantuojame. Visi lietuviai ir lietuvės į lietuvišką krautuvę!
CAMBRIDGE SALES CORP.
875 Main St., Cambridge, Mass.
CHAS. URBONAS, Savininkas.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:
P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 2024-J.

Vienatinė Lietuviška Bostone
APTIEKA
Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.
Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias šaknis, žoles ir žiedus.
Tikra Lietuviška Trejanka 50c.
Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.
Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."
Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.
K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.
373 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie įtikimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 8.
536 Broadway, So. Boston.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akių Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston. Mass.
Telephone South Boston, 502

Tel. S. B. 2488.
DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,